Ի. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5318 — ՇՈՒԼԻՍ 28/10 ՕԳՈՍՏՈՍ 1903 — ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ — 17 ՋԷՍԱԶԻԻԼ ԷՎՎԷԼ 1321 — Ի. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 53[illegible]8

درعلیه‌ده غلطه‌ده آره‌ولك غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

Նամակ կամ որ եւ է զրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Քամանցօ Փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140 դրշ
» » » »	վեցամսեայ	70 »
» » » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 Ֆր.
» » »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոստային փող կ'ընդունուի, 115 դրուշի փոխլը 100 դրուշի հաշուով:
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի:

Մանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ 20

ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՆԻՒԹԵՐ

ԺԻԼ ՍԻՄՈՆ ՈՒ ՅԱՐԳԵԼԻԸ ԸԼԼԱԼՈՒՆ ԿԵՐՊԸ

Ա.

Գրեթէ չկայ մարդ՝ որ չփափաքինչանուար հանդիսանալ իր նմաններուն շարքին մէջ, չկայ մարդ՝ որ չուզէ յարգելի ըլլալ կամ համարուիլ հանրութեան հանդէպ:

Այս փափաքը, այս փառքը, այս պատիւը կ'ապահովէ ու կը հաւատէ մարդկային արժանապատուութիւնը: Այս կերպով է որ մարդիկ կը յառաջդիմեն:

Անժխտելի է սակայն թէ անխիտ ամէն մարդ չի կրնար իրագործել այս փափաքը: Ոմանք կը չատանան այսպէս կամելո՛վ միայն, ու հայեցողաբար սպասելով որ ժամանակն արդիւնաւորէ իրենց փափաքները, իսկ ոմանք ի գործ կը դնեն նպատակադրմամբ ամէն միջոց: Ա-հա՛ կենսական խնդիրը:

Ինչպէս նշանակութիւն չունի այսպէս կամելը, այլ բուն դժուարութիւնը կը կայանայ զգացուած փափաքն իրագործել կարենալու մէջ:

Մարդուս մէջ այս զգացումը, այս փափաքը կ'արթննայ նոյն իսկ մանկութեան տեսն: Ըստ այսմ, դպրոցական ամէն տղայ կը բաղձայ մրցանակ ստանալ, առաջին հանդիսանալ: Մինչեւ անգամ ոմանք, իրենց այս փափաքին հասնելու համար, կը զոհեն իրենց քունն ու հանգիստը, ըստ օրում մրցանակ ստացող, առաջին հանդիսացող տղան համեմատաբար աւելի արժանիք կ'ունենայ միւսգամայն իր ծնողքին, իր ուսուցիչներուն ու իր նմաններուն մօտ: Ամէն մարդ կը սիրէ, կը յարգէ այդ կարգի տղայ մը:

Ասոր համար է որ ամէն տղայ, ո՛ր եւ է դպրոցի սեմէ ներս մտածին պէս, նախ այս փափաքը կ'ունենայ: Բայց եթէ չատերը չեն կրնար իրենց փափաքին հասնիլ, պատճառը ա՛յն է որ ասոր միակ միջոցը տչխատանքն ըլլալով հանդերձ, չեն աշխատիր պէտք եղած կերպով ու չափով:

Մանկական տարիքէն իսկ սկսող այս սովորութիւնը կ'ամի տարիքի աճումին համեմատութեամբ: Այն տղան՝ որ ժամանակաւ դպրոց մտած պահուն կը փափաքէր մրցանակ ստանալ, մեծնալէ ու կեանքի աշխարհին մէջ մտնելէ ե՛տքն ալ, կը փափաքի մասնաւոր յարգանք վայելել հանրութեան հանդէպ:

Եթէ երբեք այս բանը լոկ փափաքի մէջ սահմանափակուի ու զանց առնուի աշխատանքը, յաջողութեան միակ միջոցը, բնականաբար բնաւ լաւ արդիւնք առաջ չի բերեր: Ընդհակառակը, եթէ մարդ աշխատի, պէտք եղածին պէս աշխատի, եւ պէտք եղած չափով աշխատի, քրտնի, անտարակոյս այս աշխատաէր, այս ժրաջան մարդը յարգելի կ'ըլլայ հանրութեան հանդէպ:

Աշխատաէր մարդն անպատճառ բարեբաստիկ կ'ըլլայ, քանի որ մեծ բարեբախտութիւն մըն է աշխատիլ, աշխատութենէն հաճոյք զգալ: Աշխարհի մէջ չկայ ասկէ աւելի քաղցր հաճոյք, աւելի ախորժելի զբօսանք: Այս ճշմարտութիւնը ծանօթ է բոլոր անոնց՝ որոնք աշխատասէր են, բոլոր անոնց՝ որոնք իրենց ճակատին քրտինքով քաղած են իրենց ջանասիրութեան պտուղը:

Այս կարծիքները իբր յառաջաբան պիտի ծառայեն ա՛յն յօդուածին — «յարգելի ըլլալու կերպը» խորագրով—զոր ստորեւ պիտի ծանօթացնենք Արեւելքի ընթերցողներուն:

Ընե՞նք չուռով թէ այդ յօդուածին հեղինակն է Ֆրանսացի հոյակապ քննադատ հանդուցեալ Ֆրանսիսք Սարսէյ, որ նշանաւոր դիրք մը գրաւեց իրեն ազգակից գրագէտներու ու հրապարակագիրներու շարքին մէջ: Ֆրանսիսք Սարսէյ, իր ալեզարդ հասակին մէջ իսկ, երիտասարդի մը աշխուժութիւնով կ'ալխատէր անընդհատօրէն, հինգ վեց օրաթերթերու եւ շաբաթահանդէսներու, կանոնաւորապէս կը գործակցէր իր կարեւոր ու լուրջ յօդուածներով, մանրախուզորէն կը զննէր Ֆրանսայի դիւանագիտական, գրագիտական, առեւարական, ընկերական, արուեստագիտական, երկրագործական եւն. երեւոյթները, իր երկարամեայ փորձերուն ու մանրակրկիտ հետաղոտութիւններուն շնորհիւ իր անհատական լայնամիտ խորհրդածութիւնները կը յայտնէր ամէն տեսակ գործերու եւ վարչային ամէն կարգի տնօրինութիւններու մասին. վերջապէս ուղեցոյցի հրապարակային դեր կը կատարէր ամէն տեսակ լուրջ օգտակար խնդիրներու նկատմամբ: Ուստի եւ բնաւ տարակոյս չկայ թէ իր այս յօդուածին մէջ արտայայտած գաղափարներն ու խորհրդածութիւնները ճշմարիտ են, բարին բուն առուսմամբ:

Հոյակապ հրապարակագիրը, ապացուցանելու համար թէ մարդիկ մի միայն աշխատանքի շնորհիւ կրնան յարգելի ըլլալ հանրութեան հանդէպ, իբր օրինակ յառաջ բերած է ողբացեալ Ժիլ Սիմոնը, ուայս տիեզերահռչակ իմաստասէրին աշխատասիրից կեանքը պատկերացնելով, ջանացած է իր միտքը հաստատել տալ հանրութեան:

Այդ բաղմօգուտ յօդուածն իր ամբողջութեան մէջ Արեւելքի ընթերցողներուն ծանօթացնելէ առաջ, չսեկեանութենէ զուրկ չենք համարիր հակիրճ տողերու մէջ ամփոփել Ժիլ Սիմոնի կեանքն ու գործունէութիւնը:

Ժիլ Սիմոն, Ֆրանսացի իմաստասէր, մատենագիր ու քաղաքագէտ, ծնաւ Լոռիանի մէջ 1814 ին, ու մեռաւ 1896 ին: Սատենաքան, պետական մարդ, նախարար, ամենեւաքէտ, հրապարակագիր, փիլիսոփայ, Ժիլ Սիմոն, հետեւելով իր վարպետին՝ Վիքթոր Քուզէնի, ինչպէս եւ կիզոյի օրինակին, բեմէն ամփոփեն անցաւ, զուտ շահնկատումէն՝ քաղաքագիտութիւնը, հանրային պայքարներէն՝ մտախոհութիւնները: Ազգի ազատութեան նախատեսարտիր, անկախութիւնի դասաւանդութեան, բարոյական ինքնակացութեան պաշտպան, Ժիլ Սիմոն իր երկասիրութիւններուն մէջ (Պարտք, Բնական կրօն, Ազգի Ազատութիւն, Աշխատութիւն, Ուսամնայ Գործաւորը, Գործաւորուհին եւն.) իր ամենալաւ տաղանդը նուիրած է բանուոր գաղափարները ջատագովելու եւ միւս կողմէ ընտանիքի զգացումը վերարծարծելու, գործաւոր դասակարգերը սփոփելու եւ առողջ վարդապետութիւններ ծաւալելու, մի միայն դպրոցի միջոցաւ: Ժիլ Սիմոնի գործերը, իրենց իսկական արժէքէն զատ, նշանաւոր են իրենց թափանցիկ ու ճշգրիտ ոճով:

Ա. Ն. ԹՈՓՎԱՑԵԱՆ

ԶՈՒՅԱՑԹ ՆՕԹԵՐ

P. C. N.Ը ԵՒ ԱՐԶԱԿՈՒՐԴԸ

P. C. Nը բժշկական ուսանողներուն քաւարանն է. հոն՝ նախ կը մաքրուին հոգւով ու մարմնով, եւ ապա իրաւունք կ'ունենան մագապիները իրենց նդրակով ջարդուփչուր հանելու:

Վա՛յ անոնց՝ որոնք մեղքերով ծանրաբեռնուած են. մէկ տարին չի բաւեր P. C. N.ի քաւարանին մէջ մաքրուելու համար. երկու, երեք, չորս եւ մինչեւ իսկ վեց տարի ապարդիւն կերպով սոյն քաւարանին մէջ ապաշխարելէ յետոյ՝ յուսահատելով բժշկական ասպարէզէն քաշուողներ գտնուած են: Ոչ մէկ ուսանող հաշտ աչքով կը նայի P. C. Nին, որովհետեւ ան նշանաւոր է իր անհաճոյ խաղերով, որոնց զոհ կ'երթան ամէն տարի բազմաթիւ ուսանողներ:

Հոն դասախօսուած նիւթերը զուտ գիտական են եւ ըստ որում Բժշկական Համալսարանը կարենալ մտնելու համար պէտք է Դպրութեանց Պակալաւր ըլլալ եւ ոչ թէ Գիտութեանց, վայ անոնց՝ որոնք Լիսէէն մէջ մաթեմատիքին հետ փառաւոր կռիւ մը ընելէ յետոյ գժտած են հետը:

Ոմանք կ'ըսեն թէ P. C. N.ը հաստատուած է՝ բժշկական ուսանողները նախապէս զօրացնելու համար բնագիտութեան եւ բնալուծութեան ճիւղերուն մէջ. ուրիշներ ալ կ'ըսեն թէ կառավարութիւնը հաստատած է սոյն դասընթացքը, գիտութեանց Համալսարանին ծախքերը կարենալ գոցելու համար, քանի որ անիկա առանձինն՝ տարեկան առնուազն 42,000 ֆրանքի եկամուտ մը կը բերէ կառավարութեան: Ինչ որ ալ ըլլայ այդ դասընթացքին գոյութեան պատճառը, ուսանողները հաշտ աչքով չեն նայիր իրեն, եւ քիչ մըն ալ իրաւունք ունին կարծեմ, որովհետեւ, բժշկական-ուսանողի մը համար այդ դասընթացքը աւելի ժամանակի կորուստ կը պատճառէ քան թէ իրական օգուտ մը կ'ընծայէ. անիկա հիանալի դասընթացք մը կրնայ ըլլալ մեր թագդային վարժարաններու բարձրագոյն կարգի աշակերտաց բնական գիտութիւնները դասախօսող օգնական-մասնագէտ ուսուցիչներուն համար, մէկ տարուան մէջ պէտք եղածէն աւելին կը սորվին եւ կը ստանան Certificat d'Etudes Physiques, chimiques et naturelles՝ վկայագիրը:

Վճռական օրերուն ամիս մը մնացած՝ քննութեանց թուականը փակցուած է արդէն քաղաքին ամէն կողմը. ամէնէն ծոյլն իսկ քաշուելով սրճարաններէն եւ նմանօրինակ վայրերէն, աշխատելու սկսած է, որովհետեւ, ո՛չ միայն P. C. N.ը կրկնելը անտանելի բան մըն է, այլ եւ չորս ամիս արձակուրդը քիթէն բերնէն պիտի գայ, նոյեմբերին երկրորդ անգամ ներկայանալու համար:

Արդէն հաստատութեան հարիւր քսան ուսանողներէն եւ ուսանողուհիներէն ութսունը հոգի միայն արձանագրուած են՝ յուլիսի քննութեանց մասնակցելու համար: Սոյն ութսունը՝ ուսանողներ ութ խումբի բաժնուած են, եւ ամէն օր մէկ խումբը պիտի հարցքննուի: Այժմ կու գայ խնդրոյն կարեւոր մասը ուսանողներուն համար. ամէն խումբ կը ջանայ իր մէջէն վանել զօրաւորները, որովհետեւ քննութեան ներկայացող հարիւր ուսանողներէն՝ առնուազն քառասունը collè կ'ըլլան, այսինքն միջին հաշուով իւրաքանչիւր խումբէն չորս հոգի՝ չկրնալով յաղթել P. C. N.ի կամուրջէն՝ collè պարուսկող տակառին մէջ կ'իյնան, տարի մը եւս կամ աւելի ժամանակ ապաշխարելու համար: Արդ, սերի մը մէջ զօրաւորներուն թիւը որքան մեծ ըլլայ, տկարներուն համար՝ տակառին մէջ իրենք իյնալու հաւանականութիւնն ալ այնքան մեծ կ'ըլլայ: Հետեւաբար, կը գտնուին սերիներ որոնց մէջ գտնուող տկարները՝ միաբանելով՝ ամէնէն զօրաւորը դուրս կը նետեն, կէս մը սպառնալիքով, կէս մը անուշութեամբ. բայց մ'ալ երթայ խեղճը. ոչ մէկ սերի կ'ուզէ ընդունիլ զինքը. վերջապէս, մեծ դժուարութեամբ եւ ի մեծ դժգոհութիւն հիւրընկալներուն կը հասատուի ուրիշ սերի մը մէջ:

Հաղիւ սոյն կարգադրութիւնները աւարտած են՝ քննութիւնները կը սկսին: Առաջին սերին կը ներկայանայ. իրենցմէ վեցը կը վերադառնան քաւարան, երկրորդ սերին իր կարգին կը ներկայանայ հինգ պարտուածներով: Սոյն արդիւնքները քաջալերիչ չեն բլլար մեզ համար. երրորդ օրը մեր սերին է որ կը ներկայանայ. ներքնապէս «Հայր Մեր» մը ընելով՝ ինքզինքս կ'ամրապնդեմ եւ կը ներկայանամ սեւ տախտակին առջեւ:

Մէկ կողմէ ուսկնդիրներու բաղմութիւնը, միւս կողմէ բրոֆէսէօրին խստամբ դէմքը եւ սեւ սեւ տախտակը, որուն առջեւ կեցած եմ կաւիճ ի ձեռին, լաւ տպաւորութիւն մը չեն ըներ վրաս: Նոյն վայրկեանին ունեցած կացութիւնս նկատի առնելով՝ կը ղղջայի այն սրտնեղութեան համար, զոր պատանեկութեանս միջոցին ցոյց տուած էի քննիչ էֆէնտիի մը դէմ, երբ սա, բերանացի քննութեան մը մէջ, առաջարկած էր ինծի լուծել ածուխի կընճռոտ հարիւ մը, որ անպատճառ երկու օր առաջ իր տան համար գնած ածուխին հարիւը ըլլալու էր, եւ որ ածուխի պէս սեւ հանած էր երեսս. կը ցանկայի այդ պահուն ածուխի հարիւ մը ունենալ: Զեմ յիշեր քանի՛ անգամ կրկնած էի «Հայր Մեր»ս եւ «Տէ՛ր ունկնդի՛ր զաղաղակ իմ» բացագանչութիւններս որոնք իրենց զօրութիւնը կը ցուցնեն. ամենուրեք յաջող պատասխաններ կու տամ, եւ հոգւով ու մարմնով սրբուած՝ դուրս կ'ելլեմ քաւարանէն, ընդունելով դասընկերներուս ցնորհաւորութիւնները. հապա թէ appariteurը քննութեան արդիւնքը աւետող ցանկը կախուած է պատին վրայ, ուսանողներու երամը կը սլանայ դէպի հոն եւ միեւնոյն պահուն կը լսուին ուրախութեան ճիչեր եւ հեծկլտանքներ: Ընդհանրապէս ուսանողներ իրենց գոհունակներով եւ գոչումներով կը թնդացնեն համալարանին կամարները, իսկ collées եղած ուսանողուհիները, որոնք հակառակ ուսուցիչներուն իրենց հանդէպ ցոյց տուած բարեացակամութեան, դարձեալ չէին յաջողած, մէկ կողմ քաշուելով՝ կը սկսին արտասուել. սրտաճմլիկ տեսարան. ո՞ր մէկը մխիթարես. կամացուկ մը կ'առնեմ կը քալեմ:

Հետեւեալ առաւօտն՝ երբ դուրս ելած էի մէկ քանի գնումներ ընելու համար, կը հանդիպիմ մեր Թաղին նպարավաճառ կնոջ, որ նոյն առաւօտն Petit Meridional ձեռքին մէջ բռնած, ցոյց կու տայ ինծի անունս որ հոն գրուած է, եւ կը շնորհաւորէ զիս քննութեանցս մէջ ունեցած յաջողութեանս համար. այս առթիւ, կը տեղացնէ վրաս անվերջ բարեմասնութիւններու անդադարեալ մը, եւ այն ատենն կը չափազանցէ իր գովասանքները որ, պահ մը կը սկսիմ խորհիլ թէ արդեօք ունեցած իր աղուորիկ աղջիկը ինծի տալու մտքը ունի թէ չէ հոգին ա՛յնքան վառած է կարգ մը առաւփաւաւ ուսանողներէ՝—որոնք շնորհիւ իրենց գոյներուն թեթեւութեան, բաղկացած երկու ներքնավարտիկէ եւ երեք զոյգ ծակծկած գուլպայէ, ասուպներու նման կու գան ու կ'անցնին՝ տանելով իրենց հետ նպարավաճառին կամ ճաշարանապետին քիչ մը չափազանցուած հաշիւները—որ ի տես ինծի նման պարապճանաչ եւ կանոնաւոր կերպով վճարող ուսանողի մը, ուրիշն կ'օգտուէր ներքոյեան մը յորինելու իմ մասիս: Շնորհակալ կ'ըլլամ իրեն եւ ներքնապէս ալ կուրախանամ, խորհելով թէ՝ անկուտի օրերուս՝ հոգ ընելու բան մը չունիմ, շնորհիւ համեստապայլ նպարավաճառ կնոջ՝ որ անսահման վարկ մը բացած է ինծի, չմոռնալով սակայն կրկնել զիս՝ զոր ես չի տեսնելու կը զարնեմ՝ խնդիրը ապարդիկ ըլլալուն համար:

Հաղիւ քննութիւնները աւարտած՝ քաղաքը պարպուելու կը սկսի: Ուսանողներէն ոմանք ուրախ, ոմանք տխուր, ճամբորդութեան պայուսակները ձեռքերնին, խումբ խումբ կայարան կը դիմեն՝ արձակուրդի օրերը իրենց ծնողաց քով անցընելու համար: Պէտք է ըսեմ թէ Մոնբէլիէի ուսանողութեան հաղիւ հարիւրին հինգը տեղացի է: Մնացեալները—խօսքս Ֆրանսայի ուսանողներուն վրայ է—չբոլորակայ գաւառներէն եւ քաղաքներէն եկած են:

Այս առթիւ դիտողութիւն մը կ'ուզեմ ընել հոս. մեր մէջ Ֆրանսա ըսուելով Բարիզ կը հասկցուի եւ բժշկի մը որ թիւններէն դուրս ելլող սուղակի մը պէս: Ասոնցի հառաչ մը արձակեց ու ետ ետ գնաց, ծորակը բաց ձգելով, ուրկէ ալքոլը կը հոսէր, քարայատակներուն վրայ, լայն վակի մը պէս, սողսկելով վանդակապատին երկայնքը, երթալ կորսուելու համար դուրսը: Հիմա գերանին վրայ նստած, Բրիսթիան գլուխը հակած էր ուսին վրայ՝ տխմար նայուածքով մը: Էթիէննէդ մօտեցաւ անոր, իր թեւերուն մէջ առաւ, քաղցրօրէն խօսեցաւ հետը, իր ճարտար մասներով գգուելով զայն, բանալիները ձեռքէն առնելու համար: Բրիսթիան այնքան բրտօրէն հրեց մանկամարդ կինը որ անիկա գնաց պատին զարնուեցաւ: Մէկէ ոտտումով տեղէն վեր ցատկեց, դէմքը պլպլած կատաղութենէն եւ գնաց անոր վրայ նետուեցաւ:

—Շո՛ւտ, դուրս բաց, կը հասկնա՞ս... բա՛ց... կ'ուզեմ մեկնիլ:

—Պէտք է որ ինծի հետ հոս կենաս: Միասին պիտի մեկնինք:

Էթիէննէդ առաւ սկահակը, ու իր ծրագիրը փոխելով, կը պատրաստուէր խմցնել Բրիսթիանի, որպէս զի անիկա գինովցուցուն պէս, ինք կծիկը դնէր:

Մանկամարդ կինը ժպտեցաւ:

—Շա՞տ լաւ: Բայց նախ դուն խմէ...,

Բրիսթիանի քթին մօտէր սկահակը. անիկա մերժեց եւ մոայլ բարկութեամբ մը ըսաւ.

—Սկահակո՞վ: Ինչո՞ւ մատնոցով չկրմես: Աղէկ է քեզի համար... ես թոնոյով խմելու եմ...

Մոտեցաւ Բրիսթիան, ու ծորակը ակռաներուն միջեւ սեղմելով, ալքոլը կուլ տուաւ մեծ ումպերով: Էթիէննէդ պաղարիւնութեամբ դիտեց իր նախկին սիրահարը, անոր դէմքին վրայ առաջ եկած ահռելի արտայայտութեան հետեւելով: Շատ տժգունած էր Բրիսթիան: Աչքերը կը դանդաղէին, շունչը կը հեւար, բայց բերանը չէր դադրեր կուլ տալէ ըմպելին: Շնչասպառ կանգնեցաւ, ծովուն խորութեան դուրս ելլող սուղակի մը պէս: Ահռելի հառաչ մը արձակեց ու ետ ետ գնաց, ծորակը բաց ձգելով, ուրկէ ալքոլը կը հոսէր, քարայատակներուն վրայ, լայն վակի մը պէս, սողսկելով վանդակապատին երկայնքը, երթալ կորսուելու համար դուրսը: Հիմա գերանին վրայ նստած, Բրիսթիան գլուխը հակած էր ուսին վրայ՝ տխմար նայուածքով մը: Էթիէննէդ մօտեցաւ անոր, իր թեւերուն մէջ առաւ, քաղցրօրէն խօսեցաւ հետը, իր ճարտար մասներով գգուելով զայն, բանալիները ձեռքէն առնելու համար: Բրիսթիան այնքան բրտօրէն հրեց մանկամարդ կինը որ անիկա գնաց պատին զարնուեցաւ: Մէկէ ոտտումով տեղէն վեր ցատկեց, դէմքը պլպլած կատաղութենէն եւ գնաց անոր վրայ նետուեցաւ:

—Շո՛ւտ, դուրս բաց, կը հասկնա՞ս... բա՛ց... կ'ուզեմ մեկնիլ:

—Պէտք է որ ինծի հետ հոս կենաս: Միասին պիտի մեկնինք:

Էթիէննէդ խարուեցաւ այս խօսքերուն իմաստէն եւ կարծեց թէ իրեն հետ կենակցելուն վրայ կը պնդէր նորին:

—Քեզի՛ հետ կենակցիլ: Դիտես թէ չեմ կրնար ետ առնել որոշումս: Այսուհետեւ քեզի հետ կենակցիլ, երբեք:

—Սատ վրայ չի դառնար խնդիրը: Հիմա, Էթիէննէդ, հարկ է ինծի հետ մնոնիլ:

Էթիէննէդ այս անգամ այնքան վախ զգաց որ տարակոյս, անչարժ ու համր երեւոյթ մը առաւ այդ ահարկու գինովին առջեւ՝ որ մահուան սպառնալիք կ'ընէր իրեն: Բրիսթիան յարձակուն յուզումով մը կը շարունակէր.

—Քիչ մը առաջ քու ձեռքդ աղաղելու վրայ կը խօսէի, բայց շատ մը միջոցներ կան՝ մարդկութիւնը ապատելու հրէշի մը, յափշտակիչ ու աւերիչ արարածի մը ձեռքէն: Կարելի է զայն խեղդուման ընել գետակին մէջ, ձեռքով խեղդել կամ այրել նկուղի մը խորը: Այրո՛ւ

Էթիէննէդ խարուեցաւ այս խօսքերուն իմաստէն եւ կարծեց թէ իրեն հետ կենակցելուն վրայ կը պնդէր նորին:

—Քեզի՛ հետ կենակցիլ: Դիտես թէ չեմ կրնար ետ առնել որոշումս: Այսուհետեւ քեզի հետ կենակցիլ, երբեք:

—Սատ վրայ չի դառնար խնդիրը: Հիմա, Էթիէննէդ, հարկ է ինծի հետ մնոնիլ:

Էթիէննէդ այս անգամ այնքան վախ զգաց որ տարակոյս, անչարժ ու համր երեւոյթ մը առաւ այդ ահարկու գինովին առջեւ՝ որ մահուան սպառնալիք կ'ընէր իրեն: Բրիսթիան յարձակուն յուզումով մը կը շարունակէր.

—Քիչ մը առաջ քու ձեռքդ աղաղելու վրայ կը խօսէի, բայց շատ մը միջոցներ կան՝ մարդկութիւնը ապատելու հրէշի մը, յափշտակիչ ու աւերիչ արարածի մը ձեռքէն: Կարելի է զայն խեղդուման ընել գետակին մէջ, ձեռքով խեղդել կամ այրել նկուղի մը խորը: Այրո՛ւ

բնութեան օգանչելիքներուն վրայ զաղափար մը կարենալ կազմելու համար՝ գէթ վերջալոյսին կամ արշալոյսին, քանի՞ ժամ անյաղարար, այս յոնիական երկինքը դիտելու է:

Ա. Ե.

Արտաքին Լուրեր

ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ ՆՈՐ ՊԱՊԻՆ

Գոհարաքանական աղօթք.—Նոր Պապին առաջին խօսքը ու անունը.—Բուհեցեր.—Առաջին այցելութիւն եւ բնդունելութիւն.—Ընտրու թեան պարագաները.—Բնդունուր տպաւորութիւնը:—Լրագրական կարծիքներ.—Զանազան լուրեր:

Հռոմ, 5 օգոստոս.—Այս առտու Սիքստեան մատուռին մէջ գոհարանական մեծ աղօթքը կարդացուեցաւ Պապին ընտրութեանը համար: Ներկայ էին բոլոր կարդինալները եւ Վատիկանի ամբողջ պաշտօնէութիւնը: Մատուռին տեսքը ընտրութենէն ետքի վիճակը պահած էր: Կարտինալներուն աթոռներուն վրայ եղած ամպհովանիները վերցուած էին բաց ի 8 թիւէն որ Սարթօ կարտինալին աթոռն էր: Պապը գլուխը թաղով գահի մը վրայ բազմած էր խորանին առջեւ, ուր կարտինալները նորէն հնազանդութիւն յայտնեցին: Դպիրները Բաչիսթրիսայի յօրինած գոհարանական աղօթքը երգեցին: Արարողութիւններէն ետքը Պապը հանեց եկեղեցական հագուստները եւ հեռաւոր գնաց—ինչ որ տեղի չէր ունեցած Լէոն ԺԳ.ի վերջին տարիներուն—արքայական սրահը եւ դքսական սրահը, ուր հաւաքուած էին բազմաթիւ կղերականներ եւ նշանաւոր անձնաւորութիւններ: Պիոս Ժ. վերելակով եկաւ իր առժամեայ յարկը՝ այսինքն Ռամբոլա կարտինային յարկը: Վատիկանի պաշտօնէութիւնը մեծ գոհունակութիւն կը յայտնէ, վասն զի կը լսուսի թէ նոր Պապը փոփոխութիւն պիտի չընէ. արդէն այս առտու յայտարարեց թէ պապական յարկին բոլոր սպասաւորները [illegible] սր, պիտի չարունակեն իրենց պաշտօնը:

—Պիոս Ժ. շնորհաւորական բաղմաթիւ հեռագիրներ ստացած է՝ մասնաւորապէս վեհապետներէն, զանազան կղերականներէ եւ այլն:

—Այսօր Լէոն ԺԳ.ի յարկերը պիտի բացուին անոր եղբօրորդիներուն, քարտուղարներու եւ ուրիշներու նեկայութեանը: Բոլոր գոյքերը պիտի արձանագրուին՝ կոտակարին մէջ նշանակուած անձերուն յանձնուելու համար:

—Սարթօ կարտինալը երբ տեսաւ թէ քուէներու մեծամասնութիւնը չանցած է, սկսաւ արտասուել եւ մարելիք եկաւ վրան, բայց անմիջապէս դարմաններ ըրին: Սարթօ կարտինալը երբ սթափեցաւ, ակնարկելով իր վրայ դրուած ծանր բեռին, ըսաւ.—«Մայ մըն է որ կը սատանամ ձեզմէ.» Պիոս Ժ. ամբողջ օրը մեծ յուսմամբ էր:

—Քանի մը եկեղեցականներ սա բացատրութիւնը կու տան Պիոս Ժ. անուան մասին: Նոր Պապը այդ անունը առած է իբրեւ յիշատակ մը Պիոս Է.ի որ Վենետիկի մէջ ընտրուեցաւ: Ժողովին մէջ երբ հարցուեցաւ թէ ի՞նչ անուն պիտի կրէ, նորընտիր Պապը պատասխանեց.—«Վրատանելով այն սուրբերուն արժանիքին (Պիոս անունը կրող Պապերուն մէջ քանի մը սուրբեր կան) որոնք եկեղեցին պաշտպանեցին, Պիոս Ժ. անունը կ'առնեմ.»

—Բուէարկութեան մասին սա տեղեկութիւնները կը հաղորդուին.—Առաջին բուէարկութեան Սարթօ կարտինալը հինգ քուէ ստացաւ եւ յետոյ յիսուն: Ռամբոլա կարտինալը նախ քսանը հինգ քուէ ստացաւ եւ ապա երեսունը մէկ: Կոթթի կարտինալը մինչեւ տասնվեց քուէ չառնելով, կ'իմանանս: Նմանօրինակ հառաջդումով մը պատժէ: Օ՜հ, օ՜հ, Էթիէննէդ, հոս հարկ եղածը կայ, մեր շուրջը գեղեցիկ բան մը պատրաստելու համար: Նայէ ալքոլի սա ալիքին՝ որ կը հասի միշտ, եւ լեցուն սակառներուն ու ալքոլի այն մթերանոցներուն՝ որոնք կը գեղոն... կը բաւէ լուցկի մը բռնկցնել, որպէս զի ամէն ինչ բոցավառի լմնայ հոս:

Ահռելիօրէն հեգնական ծիծաղով մը, Բրիսթիան գրպանէն հանած էր լուցկիի իր տուփը: Էթիէննէդ իր ձայնը, ուժը եւ արիութիւնը վերստացաւ: Վանդակապատի ձողերուն վրայ յարձակեցաւ, զորս ցնցեց իր սպիտակ ձեռներովը, լիսթոզ պօռալով.

—Օգնութե՛ան հասէք, օգնութե՛ան հասէք:

(Շարունակելի)

«ԱՐԵՒԵԼՔ»ի ԹԵՐԹՕՆԸ (126)

ԺՕՐԺ ՕՆԷ

ԿԵԱՆՔԻ ՊԱՅՔԱՐՆԵՐԸ

ԱԼՔՈԼԱՎԱՃԱՌԸ

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

ԺԳ.

Էթիէննէդ փորձեց Բրիսթիանը դուրս քաշել հանել, ըսելով.

—Օ՜հ, այս տեղի մթնոլորտը վատառողջ է քեզի համար: Ալքոլի չոգիները՝ որոնք քու շուրջդ կը ծաւալին, գինովութիւն կը պատճառեն...

—Ա՜հ, ա՜հ, ալքոլը Վէրնիէ տան զօրութիւնը կը ձեւացնէ... Մեծ յանդգնութիւն է գալ ինծի դէմ խրախտալ մինչեւ իսկ այս վայրին մէջ...

Մանկամարդ կինը որոշեց ողողել զայն համոզելով, քանի որ չէր կրնար աղդեցութիւն բանեցնել անոր վրայ: Փաղաքուշ ու գգուող ձեւ մը առաւ:

—Քիչ մը առաջ կ'ուզէիր մէկտեղ տանիլ զիս: Քեզի կը հետեւիմ. միասին երթանք... ուզեցի փորձել քեզ... բայց գիտեմ թէ անկեղծօրէն կը սիրես զիս, եւ ես բան մը մերժած չեմ քեզի: Ինծի տա՛ր վանդակապատին սա բանալին...

—Ո՛չ, ասկէ դուրս չպիտի ելլեմ, եւ երկուքս ալ հոս պիտի մնանք... Դուն ինծի սորվեցուցիր արբենալ... հիմա կ'ուզես խմել ինծի հետ...

Բրիսթիան սեղանին վրայ դրուած տնագէ սկահակներէն մէկը առաւ, որոնցմէ ձեռքի տակ շատ կը դտնուին հաստատութեան մէջ. երկաթաթիթեղէ սաբրանոցի մը ծորակը բանալով, օդին վազցուց:

—Տե՛ս սա վէճիս հեղուկը: Հոտուէ անոր անմահական բոյրը:

Էթիէննէդ առաւ սկահակը, ու իր ծրագիրը փոխելով, կը պատրաստուէր խմցնել Բրիսթիանի, որպէս զի անիկա գինովցնելուն պէս, ինք կծիկը դնէր:

Մանկամարդ կինը ժպտեցաւ:

—Շա՞տ լաւ: Բայց նախ դուն խմէ...,

Բրիսթիանի քթին մօտէր սկահակը. անիկա մերժեց եւ մոայլ բարկութեամբ մը ըսաւ.

—Սկահակո՞վ: Ինչո՞ւ մատնոցով չկրմես: Աղէկ է քեզի համար... ես թոնոյով խմելու եմ...

Մոտեցաւ Բրիսթիան, ու ծորակը ակռաներուն միջեւ սեղմելով, ալքոլը կուլ տուաւ մեծ ումպերով: Էթիէննէդ պաղարիւնութեամբ դիտեց իր նախկին սիրահարը, անոր դէմքին վրայ առաջ եկած ահռելի արտայայտութեան հետեւելով: Շատ տժգունած էր Բրիսթիան: Այքերը կը դանդաղէին, շունչը կը հեւար, բայց բերանը չէր դադրեր կուլ տալէ ըմպելին: Շնչասպառ կանգնեցաւ, ծովուն խորութեան դուրս ելլող սուղակի մը պէս: Ահռելի հառաչ մը արձակեց ու ետ ետ գնաց, ծորակը բաց ձգելով, ուրկէ ալքոլը կը հոսէր, քարայատակներուն վրայ, լայն վակի մը պէս, սողսկելով վանդակապատին երկայնքը, երթալ կորսուելու համար դուրսը: Հիմա գերանին վրայ նստած, Բրիսթիան գլուխը հակած էր ուսին վրայ՝ տխմար նայուածքով մը: Էթիէննէդ մօտեցաւ անոր, իր թեւերուն մէջ առաւ, քաղցրօրէն խօսեցաւ հետը, իր ճարտար մասներով գգուելով զայն, բանալիները ձեռքէն առնելու համար: Բրիսթիան այնքան բրտօրէն հրեց մանկամարդ կինը որ անիկա գնաց պատին զարնուեցաւ: Մէկէ ոտտումով տեղէն վեր ցատկեց, դէմքը պլպլած կատաղութենէն եւ գնաց անոր վրայ նետուեցաւ:

—Շո՛ւտ, դուրս բաց, կը հասկնա՞ս... բա՛ց... կ'ուզեմ մեկնիլ:

—Պէտք է որ ինծի հետ հոս կենաս: Միասին պիտի մեկնինք:

հեցաւ, իսկ Վանուտէլլի՝ չորս եւ յետոյ մէկ։

—Պապական ընտրութեան առաջին արարողութիւններէն ետքը Նոր Պապը ուղեց տեսնել Սպանիայի խորհրդոյն կարտինալը որ հիւանդ էր։ Պիոս Ժ. ոտոր ձեռքը սեղմեց եւ օրհնութիւն տուաւ. յետոյ վերելակով իր յարկը էլաւ ու ճաշեց։ Ապա կանչել տուաւ Օրլիա եւ Ռեսպիկի կարտինալները՝ որոնց իր առաջին հրահանգները տուաւ։ Յետոյ ընտրական ժողովին բոլոր մասնակցողները հրաւիրեց՝ եկեղեցական թէ աշխարհական։ Այս վերջինները ծնրադրեցին Պապին չուրջը եւ ոտոր ձեռքերը, տոքերը ու պարեգօտը համբուրեցին։ Պիոս Ժ. օրհնեց զանոնք եւ անոնց ընտանիքները։

—Ընտրական ժողովին մասնակցողի մը տուած տեղեկութիւնց նայելով, Սարթօ կարտինալին ընտրութիւնը երկուշաբթիէն ի վեր յայտնի եղած էր. բաւական մեծամասնութիւն չունած էր, բայց միշտ կը մերժէր։ Քրէթանի կարտինալը շատ կը տառապէր ջղացաւութենէ եւ մեծ դժուարութեամբ քուէ կու տար։ Իսկ Լամժէնիէ եւ Ռիչար կարտինալները՝ որոնք առաջ հիւանդացած էին, յետոյ առողջացան։ Անգաղտնապահութենէ ալ կը վախցուէր, վասն զի Վացարի կարտինալին սպասաւորը երբ ոտոր կերակուրը տանէր, շրջուն դարակին առջեւ հունդարերէն կը խօսակցէր ներքը դանուող սպասաւորին հետ։

—Պիոս Ժ. օրհնութիւն տալու համար Ս. Պետրոսի եկեղեցին գացած ատեն, երկու կողմերէն կը քալէին Պոսքի եւ Սաթչելի կարտինալները։ Պապը, այնքան յուզուած էր որ քանի անգամ ոտոց թեւին կրթնիլ պարտաւորուեցաւ։ Երբ եկեղեցին ներս կը մտնէին, ժողովրդական սուրբ բազմութիւն մը ներս կը խուժէր։ Մոնսնէնէօր Մարթոլիին որ առջեւէն կ'երթար, Պապին դառնալով ըսաւ.—«Սրբազան Հայր, վայրկեան մը սպասեցէք, կրնայ ըլլալ որ հրմշտուք մը կամ արկած մը պատահի»։ Պիոս Ժ. «Շատ աղէկ» պատասխանեց եւ տակար հառաչ մը արձակեց։

—Սարթօ կարտինալը այնքան չէր յուսար Պապ ըլլալ որ ժողովատեղի մտնելէ առաջ իր բարեկամին՝ Սթրաթիմիրովից երեքին ըսաւ թէ Պապը ընտրուածին պէս հեռաձայնով իմաց պիտի տայ։ Արդարեւ այս առտու իր ընտրութիւնն էր որ ծանոյց եւ դայն իր մօտ հրաւիրեց։

—Նոր Պապին ընտրութիւնը շատ անսպասա տպաւորութիւն մը գործեց դերմանական ու աւստրիական դիւանագիտական շրջանակներուն մէջ որոնք մեծապէս ակնկալած էին Սէրաֆինօ Վանուտէլլի կարտինալին համար։ Ընդհանուր կարծիքի մը նայելով, այդ կարտինալին եւ Ռամբոլլայի (Ֆրանսա) կուսակիցները չուզելով տեղի տալ, համաձայնութիւն մը գոյացուցեր են միջին ճամբայ մը ընտրելու համար։

—Վանուտէլլի կարտինալին համար կ'ըսուի թէ որդեր քուէարկուեցաց միջոցին միայն քիչ մը քուէ ստացեր է։ Առաջին նիստերէն մէկին մէջ աւտրիացի կարտինալ մը ոչ-պաշտօնապէս յայտարարեց թէ Ֆրանց Եոսէֆ կայսեր կառավարութիւնը, վարդմի առանձնաշնորհումներու համաձայն, իր «Վետօ»ի իրաւունքը կը գործադրէ Ռամբոլլա կարտինալին նկատմամբ։ Այս վերջինը ոտքի ելլելով ծանրութեամբ ու ինքնամփոփումով յայտարարեց թէ կը ցաղրք աշխարհական իշխանութեան քանանայապետական ընտրութեան միջամտելուն դէմ եւ թէ չատ ուրախ պիտի ըլլայ եթէ դերծ մնայ Պապութեան ծանր պաշտօնէն։ Ամբոլլա կարտինալին ընթացքը սքանչացում պատճառեց կարտինալներէն մեծ մասին որ խստիւ քննադատեց Աւստրիոյ ձեռնարկը։

Լոնտոն.—Թայմզ յօդուած մը կը հրատարակէ նախընթաց պարագաներուն եւ նոր Պապին գաղափարներուն վրայ։ Պիոս Ժ.ը կը ներկայացնէ իբրեւ էապէս ժողովրդական քահանայապետ մը, ոչ միայն ժողովուրդին եղած, այլ անոր համար որ յարատեւ հոգածու է աշխատաւորներու վիճակին եւ ընկերական խնդիրներու։ Թայմզ կը յիշէ Վենետիկի Պատրիարքին ընթացքը 1894 ին՝ երբ Վենետիկ հակակղերական շրջանի մը մէջ էր, ուր ֆրամասոնները եւ այլն կարեւոր դեր մը կը կատարէին։ Սարթօ կարտինալը այնքան չուտով չանցեաւ աղքատ դասակարգին համակրութիւնը որ ալ եւս հոգ չէր ըներ միւս շրջանակներուն մէջ իրեն դէմ ցոյց տրուած հակառակութիւնը։ Գործաւորի ու գործատիրոջ վէճերուն կը միջամտէր, որով չատ մը անտեղութեանց առաջքը կ'առնէր։ Իտալիոյ կառավարութեան հետ միշտ լաւագոյն յարաբերութիւններ ունեցած է։

Հռոմ.—Իտալիոյ լրագիրները, նոր Պապին ընտրութիւնը առթիւ սա խնդիրը կը յարուցանեն թէ Իտալիոյ ու Վատիկանի միջեւ յարաբերութիւնները ինչ պիտի ըլլան եւ թէ նոր ուղղութիւն մը պիտի ստանա։ Այդ մասին յուսալից չեն, վասն զի Պիոս Ժ. Ս. Պետրոսի ներքին ամփոփնէն օրհնութիւն տուած է ժողովուրդին եւ ոչ թէ արտաքին ամփոփնէն՝ իր պաշտօնավարութեան սկիզբէն ցոյց տալով դերութեան ատնդրութիւնը։

Վիեննա.—Բոլոր լրագիրները Պիոս Ժ.ի ընտրութիւնը ձախողուած մը կը նկատեն Ցիանայի ու Ռուսիոյ համար եւ յաղթանակ մը Երրեակ Զինակցութեան համար։ Այս մեկնութիւնը սակայն արտաքոյ է, վասն զի նոյն իսկ հոս, ընտրութենէն առաջ, Սարթօ կարդինալը կը նամարկին այն ընտրելիներուն մէջ զորս Ռամբոլլա կարդինալը կրնար Վանուտէլլիի կուսակցութեան առաջարկել, եթէ ինք ու Վանուտէլլի չընտրուէին։ Վատիկանի արտաքին գործոց նախարարին անուանումը ցոյց պիտի տայ թէ նոր Պապը ո՛ր կողմին յարած է։ Այդ պաշտօնին համար երկու ընտրելիի անուն կը տրուի.—Ֆէրրաթա կարտինալը, Ֆրանսաբէր, եւ Ամիլարի կարտինալը Աւստրիոյ ու Գերմանիոյ կողմը յարած։

Պերլին.—Հոս ալ լրագիրները գոհունակութիւն կը յայտնեն նոր Պապին ընտրութեանը համար, վասն զի այնքան բուռն պայքար մը մղուած էր Ռամբոլլա-կարդինալին դէմ։ Քանկպլաթ յիշելով թէ Սարթօ կարտինալը հաշտարար ու չափաւոր եղած է, յոյս կը յայտնէ թէ իբրեւ Պապ միեւնոյն ընթացքը պիտի շարունակէ, թէեւ իր ընտրած անունէն կը վախցուի թէ պիտի շարունակէ Վատիկանի անհաշտ ընթացքը Իտալիոյ կառավարութեան նը-կատմամբ։ Նացիոնալ Զայթունկ կ'ըսէ թէ նոր Պապը խաղաղասէր պիտի ըլլայ, առանց քաղաքականութեան հետեւելու։

Լոնտոն.—Սբանտարդ կ'ըսէ թէ Պիոս Ժ. եթէ ըսուածին չափ ճարտարամիտ է ու հաւատարար, յուսալի է որ չհրաժարի Լէոն ԺԳ.ի քաղաքականութենէն Ֆրանսայի ու Իտալիոյ հետ յարաբերութեանցը մասին։

Հռոմ.—Պիոս Ժ. երբ տակաւին Մանթուէի եպիսկոպոս էր, աշխատեցաւ եկեղեցական երամշտութիւնը բարենորոգել՝ գրիգորեան դրութեամբ։ Քաղաքին մայր եկեղեցին մէջ քահանաներէ երգեցիկ խումբ մը կազմեց, եւ չատ անդամներ անձամբ ձայնագրութիւններ պատրաստեց։

—Մեծ հետաքրքրութեամբ կը սպասուի Իտալիոյ թագաւորին եւ նոր Պապին փոխանակելիք հեռագիրներու արդիւնքին։

—Երեկ իրիկուն Հռոմի բոլոր եկեղեցիները լուսազարդուած էին բացի Ֆրանսականէն։

—Տոքդ. Լաբրոնի 20,000 ֆր. ըստացաւ, տոքդ. Մաձձոնի՝ 15,000 եւ տոքդ. Ռոսսոնի՝ 10,000։

—Իտալիոյ Նախարարապետ Պ. Տանարեալլի շրջաբերականով մը ծանոյց կառավարական բոլոր պաշտօնեաներուն՝ չմանանցիլ նոր Պապին ընտրութեան առթիւ կատարուելիք հանդէսներուն, վասն զի Պիոս Ժ. իր ընտրութիւնը չէ ծանուցած Իտալիոյ կառավարութեան։

ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ

Կաշառման փորձ.—Նախարարապետին վկայութիւնը.—Կոմս Զաբարիի յայտարարութիւնը.—Մամուլին կարծիքը։

Վիեննա, 4 օգոստոս.—Ոչ կոմս Թուէն Հէտերվարիի յայտարարութիւնները եւ ոչ ալ երեկ իրիկուն լսուած վկաները քննիչ յանձնախումբին կողմէ՝ բացարձակ լոյս չսփռեցին կաշառման փորձին վրայ։ Նախարարապետին յայտարարութիւնները կը հակասին միւս կարեւոր վկաներուն յայտարարութեանց։ Պ. Թուէն Հէտերվարի խոստովանեցաւ թէ մտերմութիւն մը գոյութիւն ունէր իր եւ Զաբարի կոմսին միջեւ, եւ թէ այս վերջինը յանձն առաջարկած էր իրեն՝ ընկերվարականները զինաթափ ընելու միջոցներ, ընդդիմադիր կուսակցութեան խափանարար ընթացքին առաջքը առնել եւ մամուլին թշնամական լեզուն փոխել։ Յարեց թէ երբէք այս կամ այն կերպով չէր քաջալերած Զաբարի կոմսին արարքը եւ թէ լուսնեցոյն չէր թոյլատրած կաշառման փորձերը։ Նախարարապետը ըսաւ թէ կոմս Զաբարի կէս-խենդ մըն էր, անհեթեթ գաղափարներով տոգորուած որոնցմէ մէկն էր անշանախնդիր ծառայութիւն մատուցանել իրեն։ կոմս Թուէն Հէտերվարի առնաւութեան կը վերագրէ Զաբարի կոմսին ունեցած արտակարգ յարգանքը իրեն նկատմամբ, որովհետեւ ինք մըտեր եղած է Զաբարի կոմսին հօր։ Պ. Հէտերվարի ի վերջոյ յայտարարեց թէ մեղադրութեան մասին եղած ամբաստանութիւնները անիրաւ են եւ թէ ինք բընաւ տեղեկութիւն չունի կաշառման փորձերէն։

—Աւստրեհունգարական մամուլը մրաձայնօրէն կը յայտարարէ թէ կոմս Թուէն Հէտերվարի իր պաշտօնը փրկած է՝ քննիչ յանձնախումբին առջեւ ըրած յայտարարութիւններով։ Սակայն կարծիքները կը տարբերին այն աղդեցութեան նը-կատմամբ՝ որ այդ յայտարարութիւնները պիտի ունենան նախարարապետին քաղաքականութեան վրայ։ Աւստրիական լրագիր մը կ'ըսէ թէ ենթադրելով որ նախարարապետը հանդարտորէն սպասէր թաքուն ծրագրի մը յաջողութեան, կարեւոր է անոր քաղաքականութեան նպատակը իմանալ՝ երբ կ'ուղէր խափանարար ընթացքին դէմ պայքարել։ Ուրիշ լրագիր մը ալ կ'ըսէ թէ Զաբարի կոմսը կէս-խենդ մըն է եւ թէ անիկա պէտք չէ Ֆիւմէի կոտաւորչի պաշտօնին վրայ պահել, մինչեւ որ լուսարանուի խնդիրը։

ՊԵԼՈՒՃԻՍՏԱՆ

Անգլիացիները Գելուճիստանի մէջ.—Անգլիացիներուն վարու տուած նոդերը։

Լոնտոն, 4 օգոստոս.—Կը ծանուցուի թէ Խալաթի Խանը, Պելուճիստանի ցեղապետներուն առաջնորդը, որուն ունեցած հոները 4511 քառակուսի մղոնի կը հասնին, անգլիական կարավարութեան վարու տուեր է նուազ թաքմամարդ մաս մը հաստատուած Կուրրրը-Սինտի երկայնքը, հինգ հարիւր քառակուսի մղոն տարածութեամբ։ Ցեղապետը ընդ միւս հրամարած է այդ հողերուն վրայ ունեցած իր վերապահական իրաւունքներէն, տարեկան 191,667 ֆրանք տարեթաշակի մը փոխարէն։ Նմանօրինակ համաձայնութիւն մը ալ կ'կնքուեցաւ Մանճուրի հողերուն նկատմամբ՝ 2500 բուրիի տարեթաշակի մը փոխարէն։ Այդ հողերն ալ, որոնք 250 քառակուսի մղոն տարածութիւն ունին, Կէպէրապատի հիւսիսային կողմը կը գտնուին։

ԿԱՌԱՎԱՐՉԻ ՄԸ ՄԱՀ

Հացկերոյթ մը լեռոյ.—Ցանկարձակաւ անհանգստութիւն.—Անօգուտ դարմաններ։

Պարիզ, 4 օգոստոս.—Կառավարիչ Պ. Փրանսիէ, երկուշաբթի իրիկուն, Բոյէն Պայոն գացած էր։ Բաղառողջ երեւոյթ մը ունէր։ Մասնաւորապէս գացած էր նախագահելու Սորբոն-Պիրինանց ուսուցիչներուն ընկերակցութեան կողմէ տրուած հացկերոյթի մը։ Ճաշը տեղի ունեցած էր դարասանի մը մէջ։ Արտասանուած բանախօսութիւնը ջերմապէս ծափահարուեցաւ։ Յետոյ խօսք առած էր Բոյի Ակադեմիին քննիչը։ Այս բանախօսութեան ատեն, կառավարիչը անհանգստութիւն մը կը զգար ու քրտնաթաթաւ վիճակի մէջ կը գտնուէր։ Պ. Ֆրանսիէ դժուարաւ ելաւ սանդուխէն ի վեր, ու անկողնի մը վրայ տարածուցաւ։ Իր վիճակը չատ ծանրացաւ։ Բան վարկեանի չափ բժիշկ փնտռեցին ամէն կողմ բայց ի զուր։ Երբ բժիշկ մը հասաւ, հիւանդը կը զառանցէր արդէն։ Դէմքը կը սեւնար եւ մահը վրայ հասաւ, բժշկական խնամքներ չտրուած։

ԵՐԷԿՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՆՈՐ ՊԱՊԸ

ՀՌՈՄ, 8 օգոստոս.—Պիոս Ժ. Պապը ամէն ջանք պիտի ընէ Ֆրանսայի մէջ կրօնական խաղաղութիւնը վերահաստատելու։ Բոլորովին հեռու պիտի մնայ նոյն երկիրը երկպառակող քաղաքականութենէն։

—Դեսպանական մարմինը, առաջին անգամ նոր Պապին ներկայանալու համար նախ առաջնորդուեցաւ կանոնչ սրահը։ Ամենքն ալ պաշտօնական համազգեստ կը կրէին։ Ունկնդրութիւնը տեղի ունեցաւ կարմիր սրահին մէջ, ուր դահ մը դրուած էր՝ Լէոն Ժ.Դ.ի կենդանագրին տեղը։ Հինգ վայրկեան վերջը Պիոս Ժ. նիրս մտաւ՝ իր հետեւորդներով։ Մոնսնէնէօր Պիզլէթի Պապին ներկայացուց բոլոր դեսպանները որոնց երեք անդամը՝ Բորթուկալի դեսպանը ֆրանսերէն կարճ բանախօսութիւն մը արտասանեց։ Պապը պատասխանեց իտալերէն, ընդհանրութիւնն յայտնելով եղած բարեմտութիւններուն համար։ Բոլոր դեսպանները հարուրեցին Պիոս Ժ.ի ձեռը։ Քաղաքականութեան վրայ բնաւ խօսք չեղաւ։

Պիրլին.—Գոր կարտինալը, ամերիկեան լրագրի մը ներկայացուցիչին հետ տեսակցած պատեն, այս վերջինը ուզեց գիտնալ թէ նոր Պապը ինչ ընթացք պիտի հետեւի Գերմանիոյ եւ Իտալիոյ հանդէպ։ Կարտինալը պատասխանեց.—«Գերմանիոյ հետ՝ բարեկամութեամբ ու խաղաղասիրութեամբ. իսկ Իտալիոյ հետ՝ զգուշաւորութեամբ, չափաւորութեամբ եւ առանց խստութեան»։

Բեռլին Պոլիտիկ.—Ռուս լրագիրները կը յուսան թէ Ռամբոլլա կարտինալը պիտի շարունակէ արտաքին գործոց նախարարի պաշտօնը։ Նովոսթի կը կարծէ թէ Պապը պիտի չկրնայ փոխել Լէոն Ժ.Դ.ի քաղաքականութիւնը։

ՀՌՈՄ.—Պիոս Ժ. իր կիսանդրին պարարտելու համար պահ մը ընդունեց Իոզա քանդակագործը։ Արուեստագէտը իրեն հետ երկու ընկեր բերած էր՝ իր աշխատութիւնը չուսով ուարտելու համար։ Պիոս Ժ. աքանչացում պատճառեց իր պարզասիրութիւնը։ Թող չտուաւ որ արձանագործը ու ընկերները ծնրադրեն եւ իսկոյն ձեռքը երկնցուց անոնց։ Աշխատութիւնը մամ մը երկարեցաւ. արուեստագէտները չէին ուզեր Պապը յոգնեցնել։ Պիոս Ժ. նիքէլէ ժամացոյցը հանելով ըսաւ.—«Դեռ կանուխ է. չուտ ըրէք»։ Արձանագործները մէկը հարցուց թէ մինչ ժամացոյցը մ'ունի էր։ Պապը պատասխանեց.—«Նիքէլ ժամացոյց մը միշտ լաւ է։ Աղքատներուս զաւազ՝ չկրցայ լաւագոյն մը ունենալ։» Արձանագործ Ռոզա յիշեցուց Մանթուէի մէջ Պապին նուիրուած թանկագին մասնի մը, զոր յաճախ գրաւի կը դնէր, երբ դրամները սպառէին՝ աղքատներուն տրուած նուէրներով։ Պիոս Ժ. յայտարարեց թէ այդ մասնին բաւական ծառայութիւն մատուցած, բայց վերջապէս ծախուած էր։ Արձանագործը խնդրեց որ Պապը զգուշանայ յոգնութիւններէ եւ խնամէ իր առողջութիւնը։ Պիոս Ժ. պատասխանեց.—«Լաբրոնի թանկագին մարդ մըն է. քանի որ յաջողեցաւ Լէոն Ժ.Դ.ը մինչեւ 94 տարեկան ապրեցնել, կը յուսամ թէ պիտի կրնայ դիս ալ չուտ զլրկել։ Մեծ վստահութիւն ունիմ անոր վրայ։» Արձանագործը խօսեցաւ նաեւ Պիոս Ժ.ի առաջին օրհնութեանը վրայ, ըսելով որ ժողովուրդը չատ գոհ պիտի ըլլար եթէ քահանայապետական օրհնութիւնը արտաքին ամփոփնէն տրուէր եւ թէ ամբողջ Իտալիա երթեւեռապար պիտի ըլլար։ Պապը պատասխանեց որ ինք ալ լաւ գիտէ. իսկոյն ոտքի ելաւ՝ արուեստագէտներուն աշխատութիւնը տեսնելու։

ԻՄՊԵՐԻՆԵՐՈՒ ԴԱՏ

ԲԱՐԻԶ, 8 օգոստոս.—Իմպէրիներու դատը, այս առաւ, կէս օրէն ժամ մը մը առաջ, սկսաւ Պ. Պոնէի նախագահութեամբ։ Տիկին Թէրէզ Իմպէր հիւանդ կ'երեւայ. երկու բժիշկներ կեցած են քովը։ Նախագահը թոյլատրեց որ Թէրէզ ոտքի չելլէ հարցաքննութեան միջոցին։ Ունկնդիրներու սրահը լեցուած է։ Նախագահը սկսաւ հարցաքննութեան։ Թէրէզ Իմպէր մեծ կորովամտութեամբ պատասխանեց։ Դատավարութեան շարունակութիւնը երկուշաբթի յետաձգուեցաւ։

—Տիկին Իմպէր դատավարութեան միջոցին յայտարարեց թէ վկաներէն ետքը պիտի խօսի եւ թէ անմեղ դուրս պիտի ելլէ։ Թէրէզիքի Իմպէր յայտարարեց թէ տեղեկութիւն չունի իր կնոջ արարքէն։

ՊԵԼԿՐԱԴ, 8 օգոստոս.—Իտալիոյ դեսպանը, այսօր, Սերպիոյ Թագաւորին ներկայացուց իր յանձնարարագիրները։

—Կը հաւատուի թէ Սերպիոյ թագաւորը Ռուսիոյ մէջ փոխառութիւն մը կնքած է՝ սահմանական պէտքերուն հոգացման համար։

—Բարձրաստիճան սպայ մը եւ տեղապահ մը ձերբակալուեցան իբրեւ դրտեւ։

—Բեռլէս Թագաւորը, այս չաբթու, իր տղոց հետ ուղեւորութիւն մը պիտի կատարէ Սերպիոյ դանազան կողմերը։

—Պատերազմական նախարարութիւնը վիճենական տունի մը հաղար ձի յանձնարարեց հեծեալ ու թնդանոթաձիգ զինուորներու համար։ Վիճենական ուրիշ տուն մը պերճանքի 24 ձիեր տուաւ 160 հազար ֆր.ի։

ԲՈՒԻԶ.—Պ. Տէլքասէ, Ռուսիոյ հետ համաձորդուելէ, առաջարկեց տէրութեանց երիս տարուան համար վերանորոգել Զինաս մէջ զէնքերու ներածման արգելքը։

—Սպայակոյտի պետ Բանտէղէզ զօրավարը Բեռլերսպուրգ ժամանեց՝ ռուսական մեծ ռազմախորհներուն ներկայ գտնուելու։

—Ստոյգ աղբիւրէ առնուած լուրի մը նայելով, Իտալիոյ Թագուհին Վիքթոր Իմմանուէլ թագաւորին հետ Բարիզ պիտի ուղեւորի հոկտեմբերին։

ԼՈՆՏՈՆ.—Անգլիոյ Երեսփ. Ժողովին մէջ զրոյց ելաւ թէ Խորդարանը մօտերս պիտի լուծուի։

Զիւ-Ցոր.—Հոս ու շրջակաները տեղացող յորդանոս անձրեւներուն հետեւանքով՝ լեռներէն ահարկու հեղեղներ դէպ ի քաղաք խուժեցին, ամբողջ քաղաքը ողողելով. բազմաթիւ տուներ ու կամուրջներ փլան։ Եօթը հարիւր հոգի խեղդուած են. Երկու հազար հոգի անպատսպար ու անօթի մնացած են։

Նիւ-Եորք.—Լիոնսքնի ալեւորուն հիւանդութիւնը սկսած է ազէկնալ, որով կուրնալու վտանգը անհետացած է։ Օգնականին վիճակը միշտ ծանր է. Լիոնսքն ըսաւ թէ Ռեսնորկենան ճառագայթներով զբաղելը վտանգաւոր է, որքան ատեն որ անոր գործածութենէն ծագած վտանգներուն առաջքը չառնուի։

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.—Մանասդրի կուսակալ Ֆէրիզ Ալի Բիշա փաշա պաշտօնակ եղաւ եւ Բուսֆրի նահանգապետ Քնիր Հիւսէյին Հիլմի փաշա կուսակալի փոխանորդ անուանուեցաւ։

—Իւլալի երկրորդ ատիճան տրուեցաւ Բ. Դրան կայս. Ամէտի դիւանատան քարտուղարներէն Խալիլ պէյի։ Միհիմարկի ատիճան՝ Բ. Դրան թարգմանութեանց սենեակին առաջին ընդօրինակիչ Ճէմիլ պէյի եւ Բ. Դրան խորհրդականներու սենեակին օգնականներէն Հասան Հիլմի պէյի։ Սանիէի ատիճան՝ Կէլիպոլսի Թղթակցութեանց տեսուչ Ամէտ Բաշիա պէյի։ Սալիսէի ատիճան՝ կղզիներու թաղապետական շրջանակին անդամներէն Բրուրոմոս Տիմիթրիատի էֆ.ի։

—Սրբոյն կարդի Մէջլիսի պատուոյ նշան տրուեցաւ Մէջլիսը Թէոդիգաթը Շէրիֆի դիւանին տեսուչ Սալիտ էֆ.ի։ Սրբոյն կարգի Օսմանիէ Աթէնքի ոստիկանութեան վերատեսուչ հաղարապետ Պ. Եէնիսարլի եւ չորրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Աժանս Նասիանալ հեռագրական Ընկերութեան Աթէնքի ներկայացուցիչ Պ. Պարէնի։

ԹՈՒՐԲԻՆ ԵՒ ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ.—Սոֆիայէն կը հեռագրեն թէ, կ'ըսէ Մալիմաք, պուլկար իշխանապետութիւնը մեծապէս կը ջանայ հաւատարիմ ու հպատակ մնալու իր դերիչխան Պիտութեան՝ օսմ. կառավարութեան եւ թէ այդ մասին բնաւ անհոգութիւն մը ու թերութիւն մը չունենայ։

ՊՈՒԼԿԱՐ ԱՍՊԱՏԱԿՆԵՐԸ.—Պուսարքեադ Հիրլաք կը ծանուցանէ թէ Պորիս Սարաֆով ասկէ առաջ Բանքսոլամ կը գտնուէր։ Ոստիկանութիւնը իմանալով այդ լուրը, իսկոյն հրամայեց տուներ է դասերակալելու, սակայն Պորիս Սարաֆով Պելկրատ ուղեւորած էր։ Օտար ոստիկաններ հրաւիրուեցան դայն ձերբակալելու։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ նախարարապետը եւ ներքին գործոց նախարարը որոնք գաւառներու մէջ պտոյտ մը պիտի կատարէին, եւ կեցեր են այդ ուղեւորութենէն։

ՍՈՖԻԱՅԻ լրագիրները կ'ըսեն թէ Ցոյներուն մէջ չատ դէշ տպաւորութիւն մը գործեր է այն պարագան, որով պաշտօնական եղան պուլկար դատարաններու մէջ իրենց դատաւոր պաշտօնավարող բոլոր Ցոյները։

—Զարեգչարքի օրը Սոֆիայի մէջ արկած մը պատահեցաւ։ Ֆրանսայի սպայ մը՝ Պ. Լանկլ որ ժամանակ մը ի վեր Սոֆիա կը գտնուի, քանի մը պուլկար զինուորներու հետ արագաձիարուած թնդանօթի մը փարը կատարած ատեն, ռումբերէն մէկը յանկարծակի պայթեցաւ։ Պ. Լանկլ ու զինուոր մը վիրաւորուեցան։ Պ. Լանկլ որուն վիճակը ծանր է, հիւանդանոց տարուեցաւ։

ԿԱՅՍ. ՇՆՈՒՀՔ.—Վեհ. Սուլթանը հրամայեց որ, ամէն տարուան նման, այս տարի ալ Իր գանակալութեան տարեդարձին օրը թիփատուին Հէրէքէի կայս. դարձարանին կիցը դանուած վարժարանին աղքատ ուսանողները՝ բոլոր ծախքերը կայս. անձնական Գանձէն վճարուելու պայմանով։

ՓՆՆԻԶ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐ.—Ինչպէս ծանուցինք, Նանանգնեցը զրկուելիք քննիչ մարմինները շուտով ճամբայ հանելու համար, հրանդ արուեցաւ ներքին գործոց նախարարութեան եւ պետական Խորհուրդին նախագահին։

—Այդ մարմինները պաշտօն ստացան նաեւ քննել զինուորական սպառազինմանց համար եղած գանձումները ու անոնց հաշուական գործողութիւնները։

—Քննիչ մարմինէն Գանանալի նանանգին համար անուանուածներ՝ պետական Խորհուրդին անդամ Պէքիր Բեամի պէյ եւ եւմտական Խորհուրդին անդամ Հիւսնի պէյ, երէկ առտու, Գոնեա ուղեւորեցան Անատոլի երկաթուղիով։

ԿԱՅՍ. ԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ.—Արտաքին գործոց նախարարութեան յանձնուեցաւ կայս. այն գրութիւնը որ պատասխան մըն է Աւստրիոյ կայսեր մէկ գրութեան՝ ծանուցանող Մառի Անն արշիդքսուհիին ամուսնութիւնը՝ Էլի տը Պուրպոն իշխանին հետ։

—Կայս. երկու ուրիշ գրութիւններ ալ յանձնուեցան արտաքին գործոց նախարարութեան՝ իբրեւ պատասխան Շուէյտ-Նորվեկիոյ եւ Տանիմարքայի թագաւորներուն գրութեանց՝ ծանուցանող Պառոն Հանս Պէք-Ռիիսի Կ. Պոլսոյ դեսպան կարգուած ըլլալը։

ԵԳԻՊՏՈՍԻ Խիվին զրօսանաւը՝ Էլ-Մանրուսա փոխութիւն մը պիտի կրէ. անիւը եռանէն պիտի ըլլայ, փոխանակ երկու քովը գտնուելու, ինչպէս է հիմա։ Ատոր համար 50,000 անգլիական ոսկի պիտի ծախսուի։

—Յունիս ամսուն Եգիպտոս ներածուած են 1,172,733 եգիպտական ոսկի ապրանք, մինչդեռ անցեալ տարուան նոյն ամսուն այդ գումարն էր 1,129,393։ Արտածումներն են 891,088 ոսկի. իսկ անցեալ տարի՝ 825,264։ Ներկայ տարուան առաջին վեց ամիսներուն ներածումներն եղած են 7,548,193 ոսկի, նախորդ տարին 6,776,100 էին։ Արտածումները՝ 8 միլիոն 886,193, իսկ նախորդ տարին՝ 8,315,990։ Այդ գործառնութեանց մէջ առաջին տեղը կը գրաւէ Անգլիա՝ իբրեւ ներածող ու արտածող։

ԱՐԲԵՆԻԹԻՆԵՐ.—Կայս. այն իրատէին հաճայն, որով արրեցութիւնը կ'արգիլուի Իլամներուն համար, ոստիկանութեան նախարար Նէֆիզ փաշա, ոստիկանութեան բոլոր պաշտօնեաներուն համար բաղմաթիւ ծպտեալ ոստիկաններ քննիչ կարգեց։ Այդ պաշտօնեաները ոստիկանութեան պաշտօնեաներուն պիտի յանձնեն դիմեանները նատողները. նաեւ նոյն նախարարութեան պիտի տեղեկագրեն այդ պաշտօնեաներուն պաշտօնեաներէն անոնց անուններ որոնք արրեցողներու մասին անհոգութիւն ցոյց կուտան։

—Ոստիկանութեան ժողովին ներկայանալիք գիւեմոլները առաջին անդամուն ալ բանտարկութեամբ եւ դրամական տուգանքով պիտի պատժուին։ Նաեւ պիտի արձանագրուին գիւեմոլներու տումարին մէջ։ Թուրք լրագիրները կը յարեն թէ ոստիկանութեան նախարարութեան կողմէ ձեռք առնուած այդ միջոցներուն չնորհիւ հրապարակաւ արրեցութիւնը բաւական նուազած է։

ՄԻՍԻՆ ԳԻՆԸ.—Ինչպէս յայտնի է, միսին գնոյն բարձրացման առաջքը առնելու համար, ծանուցուած էր պէտք եղած տեղերը՝ թող չտալ որ բանակին եւ նաւատորմին միս հայթայթողները իրենց ճամբայ հանուած ոչխարները գնելու նպատակով մարդեր զրկեն եւ կ. Պոլսոյ սպառման յատուկ ոչխարները գնեն։ Այդ որոշումը, կ'ըսէ Մոնիդիքոն, ժամանակ մը գործադրուեցաւ, սակայն վերջերս այնքան հսկողութիւն չկատարուելով, նոյն մօտակարարները դարձեալ սկսան ոչխարներ գնել, որով միսին գինը միշտ բարձր կը մնայ։ Այդ առթիւ Իզմիրի կառավարիչը հրաման ստացաւ տեղեկագրել անոնք պաշտօնեաներուն անունները, որպէս զի պատասխանատուութեան հրաւիրուին։ Նաեւ արգիլել մատակարարներուն այդ կարգի գնումներ կատարելը։

ՕՍՄ. ՊԱՆԷԱՆ.—Ֆրանսիոյ բանկեր Թուղթերը պաշտօնապէս պիտի ընդունուին Պէրլինի սակարանին մէջ եւ թէ այդ առթիւ բանակցութիւններ կը կատարուին։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ.—Ֆրանսայի, Սմերլիկայի ու Ցունաստանի դեսպանները, շաբաթ օրը, Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցան Մեծ-Եպարքոսին եւ արտաքին գործոց նախարարին հետ։

—Անսաալի երկաթուղիին ընդհանուր տնօրէն տոքդ. Զանտէր եւ օգնականը՝ Պ. Հիկնէն, շաբաթ օրը, տեսակցեցան առեւտրական եւ հանրօգուտ շինութեանց նախարարին հետ։

ՆԻԿՈՍԻԱ.—Վանէն կը հեռագրեն թէ հինգշաբթի առտու ժամ 11ին Սուլիզմի զաւառակին մէջ երկրաշարժի ցնցում մը զգացուեր է՝ հարաւէն հիւսիս, սակայն վնասակար հետեւանք մը չէ ունեցած։ Նոյն միջոցին ցնցումներ զգացուեր են նաեւ Նամանգին կեդրոնին, Կեավալի եւ Կարմանի մէջ։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ.—Հանրային առողջապահութեան Ցանձնաժողովը որուն նախագահն է Ցանս փաշա, ութ օրէ իվեր խիստ քննութիւն մը կը կատարէ Պալթիմ թաղին մէջ։ Բոլոր վարժարանները այցելեց եւ շատերուն մէջ մաքրութեան համար միջոցներ ձեռք առաւ։ Սալիանս Իզրաէլիթի վարժարանը պէտք եղած մաքրութիւնը ունի։ Հիմա խանութները, տուները եւ խաները կը քննուին։ Ցանս փաշա դանդաղ հիւանդութեանց մասին ալ քննութիւն կատարելով, աչքէ կ'անցընէ վարժարանի աշակերտներուն պատուաստի վկայականները։

—Հելլէն կառավարութիւնը որոշեր է վերցնել սուրիական ծովեզերքին ժամանումներուն դէմ սահմանուած քարանթիւնան։

—Բաղաքապետութիւնը ծանոյց ամէն կողմ որ խստիւ տրդիլով փոած պտուղներու վաճառումը, քանի որ այս տարի պտուղները առատ ըլլալով, ամէն օրուան ժամանումները կարելի չըլլար շուտով սպառել, որով անոնց մէկ մասը կը փտի։

—Հինգշաբթի օրը Աղեքսանդրիոյ մէջ ժանտախտ երկու դէպքեր պատահեր են։ Ուրբաթ օրն ալ ժանտախտ մուտ երկու մարդերու դիակները գտնուեր են։

—Իզմիրի մէջ ծաղկախտ երեւան ելած ըլլալով, 48 ժամուան մէջ մեծ ու փոքր 1,250 հոգի պատուաստուեր են։

—Զորեքշաբթի օրը Դամասկոսի մէջ քրիստոսի մէկ դէպք ու մէկ մահ պատահեր են։

—Զանզիպի (Լիբանան) մէջ ալ քրիստոս երեւան ելլելով երեքշաբթի օրը վեց դէպքեր պատահեր են, որոնց մէկը՝ մահացու։

—Բաղաքապետութիւնը հրահանգ ուղղեց ամէն կողմ որ ամառուան այս տաք օրերուն մէջ մեծ հոգ տարուի հանրային մաքրութեան։

—Կ. Պոլսոյ մէջ յուլիս 19էն 25 պատահած մահերութի

ՏԻԱՐՊԷՔԻՐԻ թաղապետութիւնը, յունիս 15էն յուլիս 13 հաւաքել տուեր է 112 օձ եւ 2026 կարիճ՝ որոնք քաղաքէն դուրս տեղ մը կիրի մէջ թաղուած են։ Քանի որ իւրաքանչիւր կարիճ 30 ձագ կ'ունենայ, ըսել թէ այդ հաշուով 60,000 կարիճներ ընկջինջ եղած են։

ՔԵԱՂԵՏԻԱՆԷԻ բնական աղբիւրներէն բերուած ջուրերուն համար Պէշիքթաշի մէջ ու շրջակաները ուր նոր աղբիւրներ պիտի շինուին։

ՊԻԹԼԻՍԻ մէջ, առջի օրը, երկրաշարժի ցնցում զգացուեր է, բայց վնասակար հետեւանք մը չէ ունեցեր։

ԴՐԱՄՆԵՐԸ.— Ներքին գործոց Նախարարութեան տեղեկագիրներ մատուցուեցան թէ օսմ. դրամներու արժէքը շատ մը տեղեր իրարմէ կը տարբերի, որով ժողովուրդը կը մնասի. ուստի խնդրուեցաւ ծանուցանել նահանգները որ վերջերս տրուած որոշման համաձայն, օսմ. ոսկիին գինն է 102 դրուշ 30 փարա, մէջիտիէն՝ 19 դրուշ եւ մանր դրամներն ալ նոյն համեմատութիւնը ունին։ Ջեռնոցս պաշտօնապէս հիմա կը բանակցի նահանգներու ելմտական պաշտօնեաներուն հետ՝ գիտնալու համար թէ դրամները ինչ գիներով չրջաբերութեան մէջ են։ Այդ բանակցութիւնները երբ աւարտին, անոնց արդիւնքին համաձայն հարկ եղած պիտի գործադրուի։

ԱԹԷՆԻԻ գերման դեսպանատան զինուորական կցորդ Պաումպախ հարիւրապետը որ Կ. Պոլիս կը գտնուէր եւ Թիֆոյէ վարակուած էր, գերման հիւանդանոցին մէջ մեռաւ։ Մարմինը Դերմանիա պիտի տարուի։

ԵՐԿԱԲՈՒՂԻԻ ԱՐԿԱԾ.—Առջի իրիկունը ժամ 10ին Սամաթիայէն կառաքմբ նստող դեռատի կնոջ մը երկու մասերը դուռին մէջտեղը մնալով ծանրապէս վիրաւորուեցան։

ԵՐԿՈՒԻ ՀՈԳԻ ԽԵՂԴՈՒԱԾ.—Երէկ իրիկուն Գարաաղաճի առջեւ առագաստ պարած մակոյկ մը ընկղմեցաւ։ Մէջը կը գտնուէին ձէմալ, Հաֆըզ Սատրգ ու Աբոսթոլ անուն երեք հոգի։ Զորս կողմէ օգնութեան պիտի հասնիլ մակուկավարը՝ Մէհմէտ եւ ուղեւորներէն ձէմալը դժուարութեամբ կրցան ազատել. իսկ միւս երկուքը խեղդուեցան։

ԱՆԲԱՐՈՅԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՄՂՈՂ.— Ոտիկանութիւնը անցեալ օր Մեծ Շուկային մէջ ձերբակալեց Սանէթ անուն կին որ կարգ մը աղքատ ընտանիքներ կը խաբէր եւ անոնց դեռատի աղջիկները կ'առնէր՝ պատուաւոր տուներու մէջ իբրեւ սպասուհի ծառայեցնելու պատրուակով. յետոյ զանոնք տիրաբոյականութեան կը մղէր։ Այդ կինը մինչեւ հիմա հարիւրէ աւելի անգամներ բռնուած է։ Սանէթ անցեալ օր ձերբակալուած պահուն հեռը ունէր 13–14 տարեկան երկու աղջիկներ։ Կինը պահականոց տարուելով հոն բաւ թէ այդ աղջիկները իր ազգականներն են։ Աղջիկները ըսին թէ զիրենք իր քով առած էր՝ յայտնելով որ հարուստ մարդերու հետ պիտի ամուսնացնէ։ Բժիշկները քննութիւն կատարելով հաստատեցին թէ այդ աղջիկները կոյս են։

ՆՈՐՕՐԻՆԱԿ ԽԱԲԷՈՒԹԻՒՆ ՄԸ.— Պէրիգիկցի Ասիմէնիա անուն յոյն կին մը որ հարար դժուարութեամբ 30 ոսկի հաւաքած է, դեռին մը գնել կ'ուզէ։ Սակայն տակաւին անծանօթ միջնորդ մը ըրեր համար դեռին մը գտած ըլլալով, մէկուեղ տունէն դուրս կ'ելլեն Տէֆթէրխանէ երթալու։ Սինէմքէօյի արուարձին անցած ատենին, քրիստոնեայ գիւղացիի մը կը հանդիպին, որ զանոնք տեսնելուն՝ ձեռքը բռնած լեցուն կեզ տպրակը տեղ մը պահելու ձեւեր կ'ընէ։ Ասիկա ուշադրութիւնը կը դրաւէ Ասիմէնիայի, որ կ'երթայ կը հարցնէ թէ ի՞նչ կ'ընէ։ —Հոս փոքրած պահուս, տոպրակով ոսկի գտայ, կ'ըսէ, չեմ գիտեր թէ ի՞նչ ընեմ հիմայ, քահանան պիտի կանչեմ եւ այս ոսկիները անոր պիտի յանձնեմ, որպէս զի սիրոս հանդարտ ըլլայ։ Ասիմէնիա ոսկիի ձայնը լսելուն պէս, 40 ոսկիի դնել կ'ուզէ տպրակը, եւ 30 ոսկին կանխիկ տալով կը խոստանայ մնացածն ալ ետքէն վճարել։ Ու տպրակը առածին պէս տուն կը վերադառնայ, ա՛ւ եւ կենալով գեռին գընելու առաջադրութենէն։ Միջնորդն ալ կը բաժնուի։ Տունն երթալուն, Ասիմանիա անհամբերութեամբ կը բանայ տոպրակը, որուն մէջը չէր նայած տակաւին, եւ հոդով պատուած ոսկիները դուրս կը թափէ։ Անմիջապէս օձառ ջուրով կը լուայ դանակը, եւ ի՞նչ տեսնէ աղէկ,— ոսկի կարծուածները ... դրամի ձեւով կտրուած թիթեղներ են եղեր ... կը շուարի կը մնայ. եւ անկէ ի վեր չէ կրցած գտնել տակաւին ո՛չ միջնորդը, եւ ոչ ալ գիւղացին։

ԲԱԶՈՒՄ տարիներէ ի վեր դպրեսներոց պատուոյածքները հիւսելու արուեստին մէջ մասնաւորապէս ուսեցած հրմտութեանը շնորհիւ իր յանձնորդաց գընահատման արժանացող Օր. Աճեմեան նախորդ Դալաթիոյ Պրուսա և Միխալիճ պանդոկին փոխադրած է այս անդամ միւնոյն թաղը Պայազիտ փողոց թիւ 10 տան մէջ, ուր ըստ առաջնոյն կը հիւսէ մետաքսեղէն եւ բրդեղէն ու այլ կարգի կերպասներ ու հագուստներ, ամենեւին հիւսած տեղը յայտնի չըլլալու պայմանաւ։

ԴՈՐԾԻ ՀԱՄԱՐ

Պարկեշտ ու գործունեայ երիտասարդ մը, որ տասը տարուան փորձառութիւն ունի առեւտրական հրապարակի վրայ, պատրաստ է գրագրի կամ ոեւէ գործ սանձնել վաճառատան կամ դրասենեկի մէջ։ Դիմել Արեւելքի խմբագրատունը։

6—6

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Տ. Բարթուղիմէոս արքեպիսկոպոս ալ հրաժարական տուած ըլլալով Իզմիրի առաջնորդութեան ընտրելիութենէն, Խառն ժողովը իր յառաջիկայ նիստին մէջ ընտրեցաց եռանուն նոր ցանկ մը պիտի պատրաստէ՝ քանի որ նախապէս որոշուած երեք ընտրելիներն ալ հրաժարական ղրկած էին Ս. Պատրիարքին։

—Ս. Պատրիարքը շաբաթ իրիկուն Բազար Պաշը երթալով հիւրընկալուեցաւ Վսեմ. Դաւրիէլ էֆ. Նորատունկեանի տունը։ Ն. Սրբազնութիւնը երէկ առաւօտ քարոզ խօսեցաւ Պէօյիւքտէրէի եկեղեցին, իրիկուան կողմ այցելեց Պէօյիւքտէրէ գնակող քանի մը ծանօթ աղգայիններու, եւ այս առաւօտ Պատրիարքարան իջաւ։

—Հինգշաբթի օրը՝ սոն նախագարդ Ադամայ, Արելի, Մելքիսեդեկի եւ այլն, Իզմիրի Ս. Աստեփանոս եկեղեցւոյն մէջ յատկապէս պաշտօն կատարուեր է Տ. Մելքիսեդեկ Սրբազանի հոգւոյն համար։ Ցեսոյ, աղօթք եւ Աւետարան կարդացուեր են հանգուցեալ Առաջնորդին գերեզմանին վրայ՝ մասնակցութեամբ ամբողջ քահանայական դասուն։

—Մանչեսթրէն 40 անգլ. ոսկի ղրկուեր է Իզմիր, իբր հինգերորդ եւ վերջին տարուան նպաստ տեղւոյն Հոգաբարձութեան եւ Ռոպէրթ Դոլէճի սաներուն որոնք վարժարանին թէ նիւթապէս եւ թէ բարոյապէս կ'օգնեն, ամսական սրոշ գումար մը յատկացնելով անոր եւ իրենցմէ երկուքը ղրկելով որ հոն դասախօսեն։

Ճէճիրեան էֆ.ի յաջորդեց նախագահ հայր սուրբը, որ ի վեր հանեց վարժարաններուն կարեւորութիւնը եւ շեշտեց սա կէտը թէ ինչպէս ամէն տեղ Հիսարի մէջ ալ ծնողք կը դժկամակին իրենց տղոց համար պէտք եղած թոշակը վճարել։ Հայր սուրբը խօսքը վերջացուց մաղթանքներ ընելով եւ աղօթելով։ Հանդէսը դոցուեցաւ վարժարանին բոլոր աշակերտներուն «երթաք բարեաւ» երգովը։

Այս անդամ առանց չափազանցութեան կրնանք կրկնել թէ՝ «ներկաները գոհ ապատրութեան տակ մեկնեցան»։

Վարժարանը այս առթիւ 1500 դրուշի մօտ շահ մը ունեցաւ։ Ա. Մ.

ՆԵՇԱՆԱԿՈՍՈՒԹԻՒՆ

Հանոյքով կը ծանուցանենք Արմենակ էֆ. Կիւմիւշկէրտանի նշանախօսութիւնը Օր. Մարգարէի Ճանըմեանի հետ։ Արմենակ էֆ.՝ կրտսեր եղբայր Տիրան էֆ. Կիւմիւշկէրտանի՝ իբր երեք տարիէ ի վեր Ամերիկա կը գտնուի առեւտրական գործով եւ վերջնապէս Ֆիլատէլֆիա հաստատուած է, ուր կը զբաղի գորգի վաճառականութեամբ՝ երիտասարդ հասակէն ի յայտ բերելով ձեռներեցութեան ոգի եւ գործնական մտքի մը յատկութիւններ որոնք փայլուն ապագայ մը կը բանան իր առջեւ։ Օր. Մարգարէի Ճանըմեան, որ կը պատրաստուի երթալ կեանքի ընկերուհին ըլլալ համակրելի երիտասարդին, ոչ նուազ ծանօթ է իր ազնիւ ձիրքերովը, իր խնամեալ գաստիարակութեամբը եւ մանաւանդ գեղարուեստի մէջ ունեցած յաջողակութեամբը, որով առաջին տեղը կը գրաւէ մեր amateur դաշնակահարուհիներու մէջ եւ մէկէ աւելի անգամ գնահատուած է իր կարողութիւնը Հիւանդանոցի նուագահանդէսներուն մէջ։

Մեր խնդակցութիւնները կը յայտնենք Կիւմիւշկէրտան եւ Ճանըմեան ընտանիքներուն, այս բարեդէպ նշանախօսութեան առթիւ։

ՆՇԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ

1903 Յուլիս 28 — Յուլիս 10

Դրիգոր Յարութիւնեան ատփրիչ, ընդ Ֆրիստինէ Անդրէասեանի, ասորեան ժա.-ժա.։ Լէոնիասս Մինեմ Գասպարեան՝ եղբայրի, ընդ Լօժէնի Միհրան Հայիրեանի ժա.-ժա.։ Մկրտիչ Դէորդեան, ընդ Աղաւնի Սենեքերիմեանի, ժա.-ժա.։ Օնէնիկ Ռ. Դէորդ Գաբրիէլեան՝ թօհաֆի, ընդ Միւրոնիկ Աստուր Քաքմաճեանի, ժա.-ժա.։ Գասպար Մանուկեան՝ չէմչիէի, ընդ Վիքթոր Համբարձումեանի, ժա.-ժա.։ Աստուածատուր Տ. Մատթէոս Ներկարարեան՝ Բ. Թարգման, ընդ Բերիրուհի Մ. Մկրտիչ Ֆրէնկեանի, 200–200։ Երբեւէ դ հնդ. Տիգրան Փափազեան՝ դապճի, ընդ Բերուզ Յակոբեանի, ժ.-ժ.։ Տիգրան հնգ. Յակոբ Լօքմակեօզեան՝ ոսկերիչ, ընդ Սիրուհի Ստեփանեանի ժ.-ժ.։

ԶԵՂԻ ԽՐԱՏ ՄԸ

Ակռաներուս տկարութեամբ քանի տարիէ հետէ կը նեղուիմ. քանի մը հատը հանել տուի՝ թէեւ ամէն անգամին անհնարին ցաւերով, այնպէս որ նոր ակռայ մը քաշել տալու ատենս՝ նախորդ քաշածներս միւսներով կը սոսկայի։ Քանի ատենէ ի վեր քաղաքս հաստատուած Խաչիկ էֆ. Պալալեեան (Մեզրուսի) յաջողութիւններէն քաջալերուեցայ ու ասոնցմէն օգտուելով բերնիս մէջ մնացած 9 ակռաներս հանել տուի, ուրախ եմ ըսելու որ առանց նշանակելի ցաւ մը զգալու, մինչեւ ուրթը համբելու չափ կարճ ժամանակամիջոցի մէջ հանուեցան ակռաներս։ Ու զղջացի որ չատ տգէտ մարդոց ինկեր եմ առջի անգամներուն։ Հրապարակաւ խորհուրդ կու տամ բոլոր ինծի վիճակակիցներուն՝ վարպետ ատամնաբոյժներու դիմելու, քանի որ այսչափ դիւրին է եղեր ատամնահանութիւնը։

Իսօսուրբ ՄՀՏ. ԿՐՊՏ. Պ. ԱՊԱԶԱՆԵԱՆ

մէջ, որ այս առթիւ վայելչօրէն զարդարուած էր գորգերով, դափիներով եւ դրօշակներով։ Հանդէսին կը նախագահէր Սկիւտարի Ս. Կարապետ եկեղեցւոյ քարոզիչ Տ. Ներսէս Ծ. վրդ. Դանիէլեան, իր շուրջը ունենալով գիւղին Տ. Մկրտիչ քահանան եւ Մայր եկեղեցւոյ Տ. Միքայէլը։ Հանդէսը պատուած էր Բրոֆ. Յակոբոս էֆ. Ճէճիրեան, իր տիկնոջ հետ ներկայ գտնուելով։ Համեմատաբար մեծ բազմութիւն մը կը լեցնէր պարտէզը։

Ժամը 7½ին հանդէսը բացուեցաւ Համիտէ քայլերգով, դաշնակի վրայ ածուած, որուն ներկաները յոտնկայս ունկնդրեցին։ Ասոր յաջորդեցին հայերէն, Թուրքերէն եւ ֆրանսերէն արտասանութիւններ, որոնք կ'ընդմիջուէին մանկապարէզի տղոց երգերով եւ խաղերով։ Մանկապարէզի սաները, առաջնորդութեամբ Օր. Նուսիկ Աճէմեանի, մարմնամարզի փորձեր ըրին։ Երգեցին եւ ապա քարիլ ու պէպէ բօլքա պարեցին։ Ասոնցմէ առաջ էր որ Հոգաբարձութեան անդամներէն Երուանդ էֆ. Զաքուչեան կարդաց վարժարանին այս տարուան տեղեկագիրը։

Հանդէսին կարգացոյցին աւարտումն վերջ, Յակոբոս էֆ. Ճէճիրեան անգամ մը ալ շեշտեց թէ այս տկար արարածները (տղաք) պէտք է պատուել, որովհետեւ անոնք պիտի կազմեն ապագայ հայ սերունդը։ Ցեսոյ շնորհակալութիւն յայտնեց Հիսարի վարժարանին Հոգաբարձութեան եւ Ռոպէրթ Դոլէճի սաներուն որոնք վարժարանին թէ նիւթապէս եւ թէ բարոյապէս կ'օգնեն, ամսական սրոշ գումար մը յատկացնելով անոր եւ իրենցմէ երկուքը ղրկելով որ հոն դասախօսեն։

Ճէճիրեան էֆ.ի յաջորդեց նախագահ հայր սուրբը, որ ի վեր հանեց վարժարաններուն կարեւորութիւնը եւ շեշտեց սա կէտը թէ ինչպէս ամէն տեղ Հիսարի մէջ ալ ծնողք կը դժկամակին իրենց տղոց համար պէտք եղած թոշակը վճարել։ Հայր սուրբը խօսքը վերջացուց մաղթանքներ ընելով եւ աղօթելով։ Հանդէսը դոցուեցաւ վարժարանին բոլոր աշակերտներուն «երթաք բարեաւ» երգովը։

Այս անդամ առանց չափազանցութեան կրնանք կրկնել թէ՝ «ներկաները գոհ ապատրութեան տակ մեկնեցան»։

Վարժարանը այս առթիւ 1500 դրուշի մօտ շահ մը ունեցաւ։ Ա. Մ.

ՆՇԱՆԱԿՈՍՈՒԹԻՒՆ

Հանոյքով կը ծանուցանենք Արմենակ էֆ. Կիւմիւշկէրտանի նշանախօսութիւնը Օր. Մարգարէի Ճանըմեանի հետ։ Արմենակ էֆ.՝ կրտսեր եղբայր Տիրան էֆ. Կիւմիւշկէրտանի՝ իբր երեք տարիէ ի վեր Ամերիկա կը գտնուի առեւտրական գործով եւ վերջնապէս Ֆիլատէլֆիա հաստատուած է, ուր կը զբաղի գորգի վաճառականութեամբ՝ երիտասարդ հասակէն ի յայտ բերելով ձեռներեցութեան ոգի եւ գործնական մտքի մը յատկութիւններ որոնք փայլուն ապագայ մը կը բանան իր առջեւ։ Օր. Մարգարէի Ճանըմեան, որ կը պատրաստուի երթալ կեանքի ընկերուհին ըլլալ համակրելի երիտասարդին, ոչ նուազ ծանօթ է իր ազնիւ ձիրքերովը, իր խնամեալ գաստիարակութեամբը եւ մանաւանդ գեղարուեստի մէջ ունեցած յաջողակութեամբը, որով առաջին տեղը կը գրաւէ մեր amateur դաշնակահարուհիներու մէջ եւ մէկէ աւելի անգամ գնահատուած է իր կարողութիւնը Հիւանդանոցի նուագահանդէսներուն մէջ։

Մեր խնդակցութիւնները կը յայտնենք Կիւմիւշկէրտան եւ Ճանըմեան ընտանիքներուն, այս բարեդէպ նշանախօսութեան առթիւ։

ՆՇԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ

1903 Յուլիս 28 — Յուլիս 10

Դրիգոր Յարութիւնեան ատփրիչ, ընդ Ֆրիստինէ Անդրէասեանի, ասորեան ժա.-ժա.։ Լէոնիասս Մինեմ Գասպարեան՝ եղբայրի, ընդ Լօժէնի Միհրան Հայիրեանի ժա.-ժա.։ Մկրտիչ Դէորդեան, ընդ Աղաւնի Սենեքերիմեանի, ժա.-ժա.։ Օնէնիկ Ռ. Դէորդ Գաբրիէլեան՝ թօհաֆի, ընդ Միւրոնիկ Աստուր Քաքմաճեանի, ժա.-ժա.։ Գասպար Մանուկեան՝ չէմչիէի, ընդ Վիքթոր Համբարձումեանի, ժա.-ժա.։ Աստուածատուր Տ. Մատթէոս Ներկարարեան՝ Բ. Թարգման, ընդ Բերիրուհի Մ. Մկրտիչ Ֆրէնկեանի, 200–200։ Երբեւէ դ հնդ. Տիգրան Փափազեան՝ դապճի, ընդ Բերուզ Յակոբեանի, ժ.-ժ.։ Տիգրան հնգ. Յակոբ Լօքմակեօզեան՝ ոսկերիչ, ընդ Սիրուհի Ստեփանեանի ժ.-ժ.։

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՆՊԱՍՏԻՑ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎՈՑ

ԱՌԱՋԻՆ ԴԻՐՔ

ԴԱՂԴԻԵՐԷՆ Ի ՀԱՅ ԹՈՒՐՔԱՀԱՅՈՒԹԵԱՆ Ի ՊԷՏՍ ՎԱՐԺԱՐԱՆԱՑ

ՅՕՐԻՆԵՑ Ռ. Յ. ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ

Դ. ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Այս դասագիրքը, որուն մեր վարժարաններուն մէջ գտած ջերմ ընդունելութեան ապացոյցը եղած է նախորդ երկու տպագրութեանց քիչ ժամանակի մէջ սպառիլը եւ չատոնց ի վեր երրորդին անհամբեր սպասուիլը, այս անդամ վերատին տպագրութեամբ ի լոյս կու գայ։ Մեթոտը, որով աշակերտին ներկայացուած են թարգմանելի հատուածները, կը գիւրացնէ առաջին դժուարութիւնները, ոեւեր բացատրութիւնները եւ դժուարին մասերու թարգմանութիւնները։ Ընդարձակութեան եւ դժուարութեան համեմատ ատիճանաւորուած են կտորները, ու գրքոյկին վերջը փոքրիկ քառարան մը կը գտնուի՝ վերջին մասին ծառայելու համար, ինչպէս նաեւ առաջին մասին մէջ դրուած է բառերու արտասանութիւնը։

Նոր տպագրութեան յառաջաբանին մէջ ցոյց տրուած եղանակին հետեւողութեամբ գործածուելով, կրնայ չատ օգտակար գործիք մը դառնալ ուսուցչաց եւ ուսանողաց ձեռքին մէջ։

Գրքին բոլոր իրաւունքը Պատ. հեղինակին կողմէ վերանձնաբար նուիրուած է Նպաստից Յանձնաժողովոյ անուանին։

Գինը դեպչուած է 3 դրուշի։

Կեդրոնատեղին է Ա. Պիպէրեան գրատուն, Կ. Պոլիս, Պապը Ալի ճատտէսի թիւ 12։

ՍԱՄՍՈՒՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ԻԳ. ՏԱՐԻՆԵՐԶԱՆ, 1903 — 1904

Վարժարանիս Իգ. տարեշրջանը կը սկսի յառաջիկայ սեպտեմբեր 1ին։ Նոր եկող աշակերտաց մուտքի քննութիւնները տեղի պիտի ունենան օգոստոս 28ին եւ 29ին, իսկ դասերը կանոնաւորապէս կը սկսին սեպտեմբեր 1ին, երկուշաբթի օր։

Վարժարանս երկու տեսակ պայման ունի թոշակաւոր գիշերօթիկ աշակերտաց ընդունելութեան համար։ — Պէտք է վճարել

Ա. Մխանուագ մուտք	3	օսմ. լիրա
Տարեթոշակ	20	» »
Արձակուրդի տուրք	1	» »
Ամէն ծախքերը վարժարանս վրայ		

եւ կամ Բ. Առանց մուտքի, 12 օսմ. լիրա տարեթոշակ եւ 1 լիրա արձակուրդի տուրք, պայմանաւ սակայն որ աշակերտաց ծնողք հոգան իրենց զաւակաց զգեստի, կօշիկի, կարկանաքի, դասագրոց եւ դպրոցական այլ պիտոյից, մահճակալի եւ անկողնոյ, ինչպէս նաեւ դեղօրեից ծախքը, իսկ վարժարանս տայ սնունդ, ուսում եւ հոգայ լուացքի, բժիշկի եւ բաղնիքի ծախքերը։

Ներկայիս թոշակաւորները պարտին վճարել 6 օսմ. լիրա։

Մանրամասն տեղեկութեանց համար, ծնողք կամ պաշտպանք կրնան դիմել ի Կ. Պոլիս, Ազգ. Պատրիարքարանը կամ ի Կարին վարժարանս Տեսչութեան։

Յառաջիկայ տարի նոր ձիրավարժներ չպիտի ընդունուին. այդ մասին ո եւ է դիմում առանց հետեւանքի պիտի մնայ։

Տեսչութիւն

Սամսատեան վարժարանի

Կարին, 28 յունիս 1903 4—10

Այսօրուան Հեռագիրներ

(ԱԺԱՆՍ ՏԸ ՓՈՆՍՔԱՆԹԻՆՈՊԼԻ)

Վիէննա, 8 Օգոստոս.— Ժրանց եռսէջ կայսրը, Հունգարիոյ նախարարական տագնապին հետեւանքով, Իշլի մէջ երկար ատեն չկենալով ամսոյս 12ին Վիէննա պիտի դառնայ։

Բիշեթ.—Նախարարաց Խորհուրդը որոշեց հրաժարիլ։

—Խորհրդարանական քննիչ յանձնաժողովը, կաշառքի խնդրոյն հետամուտ, աւարտեց իր աշխատութիւնը։ Արդիւնքը երկուշաբթի օրը Երեսփ. ժողովին պիտի ներկայացուի։

Բարիզ.—Իմպէրներու դարը այսօր, սկսաւ եղեռնագործ ատեանին առջեւ։ Երկուշաբթի օրուան յետագրուեցաւ։ Թէրէլ Իմպէրի հարցաքննութիւնը աւարտելէ ետքը Ֆրէսէրիք Իմպէրիրը սկսաւ։ Թէրէլ յայտարարեց թէ անմեղ է։ Ամբաստիրը բոլոր թէ բնաւ չէ զղջացած իրեն վերագրուած գործերով։

ՌաշինՆՀԱԼ.—Պոէր Շիէլ զօրավարը մեռաւ։

Վիէննա.—Ռումանիոյ թագաւորը ու թագուհին հոս հասան կէս օրէն վերջը ժամ 1·50ին։ Թագուհին իրկուան Սէկէնհաուզ ուղեւորեցաւ Նէօվիէսի մօտ։

—Ռումանիոյ թագաւորը, առաուն, Իշլ ուղեւորեցաւ, ուր կայսրանին մէջ ընդունուեցաւ Ֆրանց Եոսէֆ կայսրի կողմէ։ Ժամ 4 ուկէսին արքունական սեղան մը տրուեցաւ կայս. ամարանոցին մէջ. իրիկուան թատրոնին մէջ հանդիսական ներկայացում մը տրուեցաւ ի պատիւ Ռումանիոյ թագաւորին։ Կայսրը ու թագաւորը ամէն կողմ մեծ խանդաղատութեամբ ընդունուեցան ժողովուրդին կողմէ։

ՀՌՈՄ.—Կէս օրէն առաջ Ս. Պետրոսի մէջ չքեղ հանդէսով կատարուեցաւ Պապին թագադրութեան հանդէսը։ Ցիսան հազար հոգի ներկայ էին։ Ժողովուրդը եռանդագին ողջունեց Պիոս Ժ.ն երբ եւ կեղեցին կը մտնէր. նաեւ թագադրուքեան ատեն եւ օրհնութենէն ետքը։ Պապը որ չատ յուզուած էր, ամէն անգամ ժողովուրդին նշան ըրաւ լուռ կենալու։ Թագադրութենէն ետքը Պապը տկարութիւն զգաց, վասն զի արարողութիւնը երկար տեւեց եւ օդը չատ տաք էր։

(ԱԺԱՆՍ ՆԱՍԻՕՆԱԼ)

ՄԱՐՍԻԼԻԱ, 9 օգոստոս.—Նախարարապետ Պ. Քոմպ մեծ ճառ մը խօսեցաւ Մարսիլիոյ հանրավարական հացկերոյթին առթիւ։ Խանդավառութեամբ ընդունուեցաւ։ Ճառագովականը ըրաւ իր քաղաքականութիւնը որ բացայայտ կերպով հակակրական է։

ՀՌՈՄ.—Պիոս Ժ.ի թաղադրութեան արարողութիւնը չատ փառաւոր էր։ Ամբաղին բազմութիւն կար։

ՎԻԷՆՆԱ.—Ռումանիոյ թագաւորը ու թագուհին, այսօր, հոս ժամանեցին։

ԲԼԵՇԹԱ.—Կաշառքի խնդրոյն համար խորհրդարանական քննիչ յանձնաժողովին քննութեանց հետեւանքով Ռուլն-Հէլէրվարիի նախարարութիւնը հրաժարեցաւ։

ԲՈՒԻՋ.—Լուր կայ թէ նախարարապետ Պ. Քոնպ հոկտեմբերին պիտի հրաժարի։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 26 Յուլիս

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	34	27 ½
Ամէնէն բարձր գին	»	34	31
Ամէնէն վար գին	»	34	26 ½
Բուսմէլիի Երկաթուղի գոց.	Ֆր.	124	87
Ամէնէն բարձր գին	»	124	62
Ամէնէն վար գին	»	125	37

ԹԱՅՈՒՄ 28 Յուլիս

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Ք. Կ.	34	16
Բուսմէլիի Երկաթուղի	Ֆր.	124	50
Շիրքէթի Խալիթէ		29	—
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		—	—
Օսմ. Գանգա		—	—
Քէռէսի Ճէնէրալ Ցաժ.		—	—
Յօս. Օթմ. Նանէ է Վայէօռ		—	—
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		2	60
Շրջանէյ բաժնեթուղթ		6	—
» ժուլիանա		1	60
» պարտատուղթ		482	—
Գարափ Գ. Գոյոյ		506	—
Թրանսվալ		100	—
Գրէտի Ֆոնսիէ Էմիլիոն		566	—
Լավրիոտ		80	—
Անատոլիի երկաթուղի բաժնեթուղթ		11	80
» պարտատուղթ »		522	—

ՓՈՆԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	—	—
» » » չէք	»	169	15
Բարիզ » »	Ֆր.	93	93 ¾
» » » չէք	»	—	—
Գերլին անմտկոս չէք	մարք	13	66
Վիէննա չէք	Ֆիորր.	21	89

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	17	14
Ամերիկան ոսկի	»	169	37
Շոլ Լիրէրիտ	»	83	25
Քրիմկը	»	51	05
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	—
Մէճիտիէ	»	—	—
Բուպի Ցոնսաղամ	Օ. Ո.	3	61

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 8 Օգոստոս

Ընդհանուր Ռ Նսոլիտ	91	18
Օսմանեան Թանզ սէռի Բ.	—	—
» » » Գ. բաց.	31	63
» » » Դ. գոց.	31	63
Օսմանեան Գանգա	13	69
Ռուսական 1890	—	—
Հեղինեական 5 %	41	50
» Մոնոոյ	43	50
Բուլկարական 1888	92	—
Իտիրսէֆ իւնիզ իէ	104	50
Բոսնիայ	104	—
Թրանսվալ	4	12
Այտին երկաթուղի	14	50
Ցոհանեսկազիր	26	32 ½

ԲԱՐԻԶ, 8 Օգոստոս

Ֆրանս. Ռանթ 3 %		97	80
Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.	բաց. Ղրշ.	22	20
	գոց. »	22	30
» » » Բ.	»	—	—
« » » Գ.	»	25	25
Օսմ. Հայս. Գամբա	Ֆր.	591	—
Օսմանիէ	»	—	—
Ուսէլիի երկաթուղի	»	127	—
Օսմ. մաքսատուն	»	482	—
Օսմ Ռէժի	»	399	—
Բոնսիրիթ Թիւրք 4 %	»	—	—
Քոստէ Լիոնէ	»	1124	—
Իտալական Ռանթ	»	102	45
Եգիպտական արտաքին	»	91	32
Թրանսվալ	»	104	—
Զէր Լոնտոնի վրայ	»	25	140
Գրամաղզոյ	»	—	—

ՎԻԷՆՆԱ, 7 Օգոստոս

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	Ֆր.	229	30
Բուսմէլի երկաթուղի	»	120	10
Օսմ. Ռէժի	«	354	—

ՊԷՐԼԻՆ, 7 Օգոստոս

Ռուպլը	Ֆր.	—	—
Բուսմէլի երկաթուղի	»	123	10
Անատ. երկթ. պարտատուղթ	»	104	—
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 օսմ.	»	20	240

ՊՐԻՍԷԼ, 7 Օգոստոս

Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.		21	92
Բուսմէլի երկաթուղի		126	—

ՏՈՔԹ. ԺԱՔ ՄԷԵՈՇԱՍ

ԲԱՐԻԶԻ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԷՆ ՎԿԱՅՈՒԱԾ, ՄԱՆԿԱԲԱՐՁ ՀԱՄԱՁԳԱՅԻՆ ԱՆԿԵԼԱՆՈՅԻՆ ՄԷՋ ԵՒ

ՄԱԱՆԱԳԷՏ ԿԱՆԱՅԻ ՀԻԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

Ամէն օր հիւանդ կ'ընդունի իր բնակարանին մէջ, Բերա, Ֆիւլիւք Թաղրիպեան փողոց, թիւ 18, թաղապետական Զ. շրջանակի պաշտօնարանին մօտ։ Աղքատները ձրիապէս կը դարմանուին չորեքշաբթի օրերը։ Ամուսնութիւնը կը դարմանէ մասնաւոր եւ նոր եղանակով մը՝ զոր ի գործ կը դնեն Բարիզի նշանաւոր բժիշկները։ Այս նոր մեթոտով դարմանումը, որ միշտ յաջողութեամբ պատկուած է, առաջին անգամէն իսկ գոհացուցիչ արդիւնք մը կ'ստանայ։

10—30

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ

ԻՍԽԻՆ Փ. ԲԻՍՏԱՋՕՂԼՈՒ ԵՒ ԸՆԿ.

Ղալաթիա, Վոյվոտա փողոց, թիւ 2

Սոյն դրամատունը սեղանաւորական ամէն կարգի գործեր կը կատարէ, չեքեր կը հանէ Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքներուն եւ արտասահմանի վրայ կտրոններ կը գանձէ, փոխանակագիրներ կը վճարէ, տակարանի գործողութիւններ կը կատարէ, ամէն տեսակ արժէքներու գնում եւ վաճառում կ'ընէ, վճիռներու անութեանց պարգեւներու առուգութիւնը ձրի կը կատարէ, եւ այլն։

ԱԼԷՔՍԱՆԴՐ ՕՆՆԻԿ

Երկար տարիներէ ի վեր «Ալէքսանդեան եղբարք» անուանով ընկերակցա

ՀԱՄԻՏԻԷ ՀԻՃԱԶ ԹԻՄՈՒՐ ԵՕԼԸ

ԱԷՆԳԱՔՇՆԱ ՄԱԽՍՈՒՍ ՍԻԿԱՐԱ ՔԵԱՂՏՍԸ

Պա Իրահիմ Սենիյեի հագրեքը Բահիշանի իմայ օլունմըշ տր։

Իլպու քեաղըտ Ֆրանսանըն էն մէշհուր սիկարա քեաղըտը Ֆապրիգալարընտան «Ժօզէֆ Պարաու»ներն իմալաթխանէսինտէ եարըլմագտա վէ էղ հէր ճիհէթ մէմալիքը օսմանլիէակ սարֆ ու իսթիհլաք իտիլէն քեաղըտարա ֆափիգ պուլունմագտա տըր։

Թէրքիպի չէրիֆիը սըհհիյէյի հաիզ օլտըղը վէ բիրինճ վէ քէթէն իլէ պիր մըգտարտա մէվատտը թէֆգիւն մատտէյի հավի պուլունտըղը պատէթթանլիլ Մէքթէպը Թրպպիյէի Շահանէնին 17 չուպաթ սէնէ 319 թարիխի թատիգնամէսիյլէ իսպաթ իտիլմիշ տիր։

Իլպու քեաղտա իլ նէվէ այրըլըպ պիրինճի նէվ 150 եարդագտան իսպարէթ օլարագ եէրմի բարայա, իքինճի նէվ 132 եարդագ օլարագ օն բարայա վէ իլիւնճի նէվ 80 եարդագտան իսպարէթ օլարագ պէշ բարայա սաթըլմագտա, պիրինճի նէվ գուռուշարընտա ալթընշար, իքինճի նէվ-տէ տօգսանար վէ իլիւնճի նէվատ եիւզ եիրմիշէր քեաղըտ պուլունմագտա տըր։

Դուռուշարը վէ քեաղըտարը գաբագտարը իւզերինտէ Հիճազ թիմուր եօլը գամիսիօնը ալիսինին մէօրի պուլունմատտա տըր։

Պիլթիւն պիր գուռուշ սաթը ալանտարա պիրինճի նէվտէն 100տէ 15, իքինճի վէ իլիւնճի նէվտէն 100տէ 10 թէնզիլաթ իճրա օլունըր։

Մահալը իմայ վէ ֆիւրուխթը Սթանպոլտա Համիտիյէ մատտէսինտէ Բիւլիւք Իսմաիլ Բաշա խանընտա 7 նումէրօ տըր։

ԻՆՉ ԿԵՐՑՆԵՍ ՏՂԵԿԻՍ

Տղաք երբ հինգ վեց ամսու ըլլան, մայրերը անոնց լաւ ճնդարար ուտելիք գտնելու հետամուտ կ'ըլլան, ինչ որ շատ բնական է, ըստ որում, մայրական կաթը որչափ ալ առատ ու զօրաւոր ըլլայ, այլևս անբաւական կը դառնայ տղոքն ուժվոյնելու, երբ վեց ամսու ըլլան անոնք։ Բարիզի ամենէն հոչակուած բժիշը Տքթ. Ֆաիէռ, նկատողութեան առնելով այս մեծ դժուարը խնդիրը, երկար փորձերէ ու դննութիւններէ վերջ, յաջողած է հնարել տղոց համար առաջին կարգի սնունդը, ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌ անուամբ, որ Բարիզի, Լոնտոնի և Վիէննայի Բժշկական Համալսարաններէն գնահատուելով, բոլոր քաղաքակիրթ աշխարհին մէջ ընդհանրացած է։ ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌԸ շօքօլատի ոչէս խիստ քաղցրահամ է և մեւեւնոյն ժամանակ վերջին աստիճան սննդարար ու կազդուրիչ։ մարդական կաթին կրկին անդամը անունդ կը պարունակէ, զոր ուտող տղաք կը սնանին, կ'ուժգնանան, կ'ամրանան, կը կայտառանան, շուտով ոտքի կ'ելլեն և առանց հիւանդանալու ակռայ կը հանեն։

Հաղարաւոր օրինակներ կ'ապացուցանեն որ ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌՈՎ մեծցող տղաք, քաջալերվ, ուժեղ, զօրաւոր և կայտառ մարդիկ եղած են ապագային։

Ամէն հասակէ անձիրք անհրաժեշտ է որ գործածեն այս սքանչելի սնունդը։ Մանաւանդ ծերեր, հիւանդութենէ ապաքինողներ, ծծմայրեր ու նիհարներ, որոնց վերջին աստիճանի ոյժ, սնունդ և կորով կու տայ։

ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌը կը ծախուի Կ. Գոլոյոյ և դաւառներու մեծ դեղարաններուն ու դեղի մթերանոցներուն մէջ։

20—26

ՍԱՆԴԱԼ ՄԻԴԻ

ՄԻԱՍ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ ՄԻՋՈՐԻ ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ ՍԱՆԴԱԼՈՎ

SANTAL MIDY

ՍԱՆԴՈԼ ՄԻԴԻ

Անշքաս. կը ջնջէ գոնոկնան, գլանգորտ, ներբլոմները, 48 ժամուան մէջ կը բուժէ հասումները, յոյժ ազդեցիկ է միզանցքի հիւանդութեանց մէջ, միդանց քաքորրոքման, արիւնամիզութիւն, առանց միջոցառ պատճառելու զոր առաջ կը բերեն անդուտ և ուրիշ դեղերու հետ խառն սանդալները։

Ամէն քաջախել ՄԻԴԻ անունը կը կրէ։

Ամէն դեղարանների։

A.

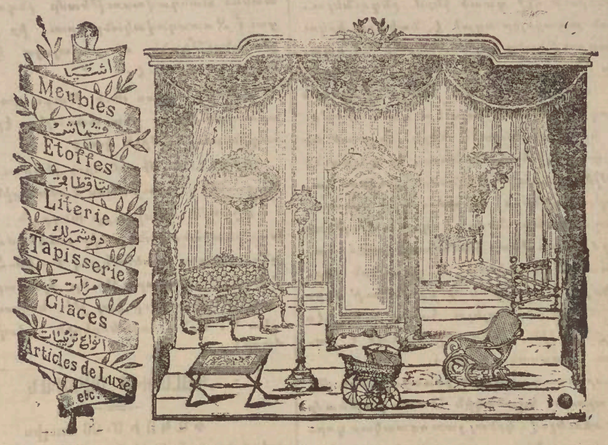

ԱԼԻ ԲԻԶԱ ԷՖԷՆԴԻ

Ղալաթիայի Հայոց եկեղեցիի դէմ թիւ 25

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿԱՐԱՍԵԱՑ

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՕՐՔ

ԱՄԵՆԱՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՒՈՐ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԵՎԱՆԳԻԼ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Զուտ փոխադարձ, հիմնեալ 1845ին

1902 Յունուար 1ին երաշխաւորեալ դոյզը՝ ֆր. 1,506,000,000.

1901ին ապահովագրեալներուն եղած փոխատուութիւնները՝ ֆր. 34,000,000

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՕՐՔ 600,000ին ունի ապահովագրեալ ունի, որոնք կը կազմեն Ընկերութիւնը, և որոնց կը պատկանի բոլոր շահերը։ 1901ին ապահովագրիչը վճարեալ շահաբաժիններու գումարը՝ ֆր. 17,500,000։

ԼԱ ՆԻՒ ԵՕՐՔԻ սիկերկրական բոլոր մինչև հիմա ուրիշ որ և է ընկերութենէ կը յանձնուած բոլիսներէն ունի ամենամեծ և շահաւոր պայմանագրութիւնն է, յանձնուած օրէն սկսեալ ամենէն է Ապայ գաղտնի, ճամբորդութեան, մանուած սեռակներուն և պատանեաց, ամենատարածուն և մինչև իսկ պատերազմի ատեն։ Տիեզերական բոլիսը կ'ներառնէ փոխատուութիւններ 3 տարի ապահովագրեալին վճարուած յետոյ, առանց յետագայ ապահովագրեալն հարկաւոր առնելու։ այս փոխատուութեանց գումարները պատ պատ նշանակուած են բոլիսին մէջ։ 30 օր սպասմանեալ իրաքանչիւր վճարման համար առանց տոկոսի, վճարումները դարձեալ մինչև 5 տարի վերջանչի շարունակելու առանձնաշնորհումը։ յետամնաց տարեկան ապահովագրիչները 5 տա. 100 տոկոսով հանելու իրաւունք։ Մէկ տարեվճար բոլիսի յետոյ երաշխաւոր կորուստ չկայ։ Ապահովագրութեան երկարաձգումը, բոլիսին մէջ նշանակուած ժամանակամիջոցի մը համար, ունենալ որ այդ ժամանակամիջոցին մէջ եթէ մահ պատահի, ապահովագրեալ գումարը կը հատուցուի ամբողջութեամբ։ առանց կոչուն առնելու անվճար մնացած ապահովագրիչները։

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՕՐՔ 4 տա. 100 տոկոսաբեր պայմանն ալ ունի որ աշխարհի մէջ ցարդ գտնուած պայմաններէն ամենէն ուժեղն նպաստաւորն է։ Աւելի մանրամասն նուիրեալներ համար դիմեր։

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա

Ա. ՈՒ. ՀՈՒՍԻԹՕՂ ԵՒ ԸՆԿ

ԲԱՆԿԻՐ Պատուիրակ

Ա. ԶՈՒՀԱՃԵԱՆ

Գալաթա, Հուլթալ խան

Վայրոտա փողոց, Վիթալիս խան

Գալաթիա

Ցանցնարարեցի իմ հիւանդներուս որ ինֆլիւէնցային հետեւանքը եղող սաստիկ հարբուխին եւ նմանօրինակ ուրիշ հիւանդութեանց համար գործածեն տաք կաթի խառնուած Քրոնսարքի հանքային ջուր, եւ լաւագոյն արդիւնքը ձեռք բերի։

ՏՈՔԹ. ՍԹԵՖՈՒԼԻՍ

ՖՐԻՖ. ԼԻԵՖԶԻՆԳ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈՓԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերբուլի եւ Արեւելից միջեւ բաճող օրացոյց

Անունը	Թոնս	Անունը	Թոնս
Վիքտորիան	10500	Ֆլավիա	3500
Առմենիան	10500	Եմիրիքեան	3500
Փէսորիան	10500	Արաբ.ան	3500
Լանքասդրիան	9000	Ալճերիան	3500
Միլտէլֆիա	9000	Արապիան	3500
Հօլամպիան	8000	Ամէնիան	2500
Հօրեան	8000	Անտալուգիան	2500
Տսաղոնիան	8000	Ալգէրիան	2500
Նիրեեանան	8000	Լէհէանան	2000
Նալրնիան	3700	Մենտօ	900
Զավսնիան	3700	Օրօրդ	800
Ֆլամինիան	3700	Լիսբոն	80
Եաստիան	3500		

Ապրանքի տեղեկութիւն կը ինդրուի իրենց ագրանոցի տալուց փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մատաստանը կանչելու համար։ Բոլոր հրամանները գրելի շաբաթուան ժամը նանէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութիւնի համար գիմեն

ԷՖՎԱՐ ԼԱՆՈՆԴԷՆ

Գալաթիա, գրաստանի վրայ մանրատան մէջ տեղը

600

ՄՈՍ

ՇՈՓԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերբուլի, Գլասգոյի Միջերկրականի եւ Սեւ Ծովի միջեւ բաճող օրացոյց։

Անունը	Թոնս	Անունը	Թոնս
Համլեգ	3000	Թիպս	2500
Անպիա	3000	Նէրթիս	2400
Թէլպը	3000	Օսայրիս	2250
Թեոնորուս	3000	Բէրտ	2250
Նարոս	3000	Սֆինքս	2000
Օամանլի	3000	Գասրրնի	1500
Տարիօնթիա	2500	Գիւլէա	1500

Դիմել առ Ա. Վ. ՈՒԻԹՕՂ Է ԸՆԿ

Ռ.ԹԷԼ խան

ՀԷՕՍ ՄՈՍ Է ԸՆԿ.

1ին Յ. Հէնրի Սդրիթ Լիվերբուլ։

ՆՈՐ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ԼԱՌՈՒՍ

Ամէնէն կատարեալը, ամէնէն նորը, լաւագոյնը, եւ բոլոր Քրանսական հանրագիտարաններուն ամէնէն լաւ պատկերազարդուածը։

Նոր պատկերազարդ Լառուսը որ Ֆրանսայի մէջ խիստ մեծ յաջողութիւն մը ունեցած է, նպատակ ունի գոհացում տալ այն անձերուն որոնք կը փափաքին ունենալ փոքր թուով հատորներով, լուրջ կատարեալ և իրականաբար նոր հանրագիտակ բառարան մը։ Ակնարկ գրագէտներէ և գիտուններէ շարադրուած, նկատի առած է գիտութեանց և հմտութեան ամէնէն վերջին հիմքը, մարդկային գիտութեանց ամէն ճիւղերուն մէջ։ Միանգամայն կը պարունակէ բազմաթիւ պատկերներ ամենամեծ խնամքով պատրաստուած (նշանաւոր անձերու, արուեստի և հոյակապ շինուածներու, տարազներու և թիրեաս, երկրաչափական պատկերներու, կենդանիներու և տունկերու, սեւ և գունաւոր աշխարհագրական քարտէսներ)։

Նոր պատկերազարդ Լառուսը 16 երեսնոց, իւրաքանչիւրը 50 սանթիմի տեսրեքով կը հրատարակուի, և 1897 Ապրիլ 1էն ի վեր շաբթէ շաբաթ լոյս կը տեսնէ։ Առ նուազն 400 տետր պիտի ըլլայ, որոնք 7 հատոր պիտի կազմեն. բաժանորդները կրնան, եթէ նախամեծար համարին, գործը ընդունիլ 10 տետրէ բաղկացեալ անկախ սեռիներով, անկախ կամ կազմուած հատորներով, իրենց հրատարակութենէն վերջ։ Առաջին երկու հատորները արդէն ծախու են։

Պայմանաւոր բաժանորդագինը հետեւեալն է. { 10ը ֆրանք առանձին տետրերով կամ սեռիներով եւ կամ Ոդեգակաւ հատորով { 9ն ֆրանք կազմուած հատորով, (demi-chagrin), կարմիր, սեւ կամ կանանչ։

Վճարումը կ'ըլլայ (Բարիզի վրայ մանցատներով) չորս անգամէն, իւրաքանչիւրը հաւասար, այսինքն վեց ամիսը անգամ մը, պայմանաւոր որ առաջին վճարումը ըլլայ ստորագրուած օրը։

Պայմանաւոր բաժանորդագրութեան դրուելով, ստորագրուողը գիտէ կը ունայ ապագայ գիրքի բարձրացումներէ, նոյն իսկ եթէ աւելի գրանիկ ալ հրատարակուելու ըլլայ։ 587

ԳՐԱՏՈՒՆ ԼԱՌՈՒՍ, Բարիզ, Մօնբառնաս փողոց, թիւ 17։ Ինգրտղին 16 երեսնոց գրուկ մը՝ իր նմոյշ պիտի ղրկուի ձրիաբար։

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԻՄՆՈՒԱԾ

Վեհափառ Սուլթանին Կայսերական Իրաւոնքով

Որ կը կրէ 2/14 Օգոստ. 1892 թուականը

(20 սէֆէր 1310)

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Հրդեհի արկածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ

Ընկերութեան կենտրոնատեղին Կ. ՊՈԼԻՍ Եէնի խան, Գալաթա-քէօյ Ղալաթիա

Գործակալ, Գոլոյոյ կոմը Օսմ. Պանքայի մասնաճիւղը Եէնի ճամի Հավուզ փողոց, Օսմ. Նամակատան դէմը։

Դեպ-գործակալ Գոլոյոյ կոմը Գ. Ի. Զաւօխ

Մարքուհելլաթ, Զարլլար խան, թիւ 21

Ընկերութիւնը գործակալներ կը փնտռէ Թուրքիոյ այն ամէն քաղաքներու համար, ուր ներկայացուցիչ չունի։ 194

ՍԻՆԿԷՐ

ԿԱՑՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ ՀԱՑԹԱՑԹԻՂ

THE SINGER MANUFACTURING Co.

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատէ շինուած ըլլալով, իրենց առկունութեամբ այնքան գնահատուած են, որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են եւ բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէր Ընկերութիւնը ցարդ 400է աւելի պատուոյ վկայական եւ շքադրամ ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներէն։

Մասնաճիւղեր բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։

Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն Սինկէր Ընկերութեան վաճառատուններուն մէջ։

Բերա (1. Մեծ փողոց, Պօն Մարշէի դիմաց թիւ 343 եւ 343 կրկին
(2. » » Կալաթա Սերայի դիմաց։

Կալաթա (1. Սինկէր խան Թիւնէլի եռեւ.
(2. Թրամվայի կայարանին դիմաց։

Պոլիս (1. Սուլթան Համամ թիւ 2
(2. Սուլթան Պայազիտ, Թրամվայի կայարանին դիմաց թիւ 13։

Սկիւտար Զարէր պոլը, թիւ 120։

Դասերը եւ նորոգութիւնները ձրի։ Սինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչատեղին կը գտնուի Բերա, Մեծ փողոց, թիւ 343 եւ 343 կրկին, Սարգիս պէյ Տիւզուի առնը։

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՆԳԼԻԱՅԻ ԿԱՐԳԻ ՇՈՓԵՆԱՒԻՐ

Ընդարձակ Հրլի Կ. Գալոյոյ եւ Սեւծովի

Անունը	Թոնս	Անունը	Թոնս	Անունը	Թոնս	Անունը	Թոնս	Անունը	Թոնս
Ալպանս	1069	Գօմս	1497	Գոգս	1011	Մարմս	724	Բօգարիս	186
Ալէքս	3607	Գօնկս	2906	Նրօտնս	1695	Մարէնկս	5273	Մարֆս	1113
Անտէլս	1341	Գորբս	895	Լիրս	775	Մարգէլիս	3703	Ֆիրթս	1735
Արիսոգս	2271	Ֆիոս	4311	Հիսարկս	1531	Միքիսոս	3557	Միլվիս	1193
Գասանս	1822	Տօմինս	937	Քինաս	3720	Միլս	1957	Սբէրս	1200
Գորտոնինս	1264	Տուրս	2383	Հօրատիս	3600	Մօնդէպէլիս	1735	Թասս	1328
Գրաքս	1076	Ֆրաքս	1713	Համպէրս	595	Մուրիլլս	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Գրինս	841	Ֆիլամս	504	Իակս	2354	Նէրս	1083	Թօքիս	3827
Գրֆֆալս	4431	Եգրս	2464	Իտանս	3540	Օհիս	4100	Թօլտս	1470
Դէյրս	1671	Իլսօրտաս	1520	Ջիլնս	1080	Օնեարքս	4036	Թօրրիս	487
Դայլիսս	1337	Իրաքս	1841	Քլէս	1053	Օրլանս	1535	Ուրպինս	2429
Դամէս	1244	Ֆիոս	954	Քոլրինս	2307	Քաէրմս	1637	Վասքս	1914
Դազս	1094	Ֆինլանտ	1828	Քօմս	1700	Քոյս	510	Վօյս	1229
Զիրակս	2729	Ֆլամինկս	849	Լէս	1053	Բիսլիս	2229	Վօյնթարս	2396
Միսէրս	1881	Ֆրանչիսքս	4532	Լէբանոս	2272	Բինալս	1663	Տէսս	1850
Գրիս	2697	Կալիէնս	3060	Լիվերս	1843	Բօլս	1613	Զէրս	1200
Գոլոբատս	4235	Գիդանս	1243	Լօրէնցս	3191	Բօմէս	1789		

Մորոքքօ շոգենաւը, նաւապետ Պօքսալ, ընդհանուր վաճառքով Հալլէն հաս կը սպասուի մայիս 14ին,

Ալէքքօ շոգենաւը, նաւապետ Պէնկամ, ընդհանուր վաճառքով Հալլէն պիտի մեկնի մայիս 12ին ուղղակի Գոլոս գալու համար։

Դիմել առ Ֆրանչիսքս Ֆ. ՀԻԼՔ ԷՆԴԻՍՕՆ

Թ. 25—34 Ֆինչլիի Միլլէթ խան, Գալաթա։ 277

COMP. RUSSE

Navigation à Vapeur et de Commerce

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՓԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԻՆՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթուան երթեւեկութիւններ

Յուլիս

Հ. 29/11 Սեվաստարոլ ժամը 10ին միջորէն առաջ։
Տարտանէլ, Այնարոզ, Սելանիկ, Իզմիր, Քիոս, Թարապուլուս-Շամ, Գէրունդ, Եաֆա, Բոռդ-Սաիտ, Աղեք. սանդրիա ժամը 4ին յետ միջորէի։

Երք. 31/13 Օտեսսէ ժամը 10ին միջորէն առաջ։

Երք. 2/15 Մէրսէլին, Իզմիր, Բիրէ, Աղեքսանդրիա, ժամ. 10ին միջօրէէն առաջ։
Օտեսսա ժամը 2ին յետ միջօրէի։

Կիր. 3/16 Խէպոլու, Սինոպ, Սամսուն, Օրտու, Գիրասոն, Տրապիզոն, Բիրէ, Գաթում ժամը 8ին միջօրէէն առաջ։
Ուրկազ, Զաունա, Օսէսա ժամը 3ին յետ միջօր ի,

ՇՈՓԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՄԱՐԵՆ ԵՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆ.

Ն. ԲԱԳԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ՍՊԱՍՈՒԱԾ ՇՈՓԵՆԱՒԱՐԻՐ

Օգոստ. 12էն Փիրինի, Մարսիլիա։
» 17էն Սիրիասի, Սեւ ծովէն։
Լիեմ, Անվերսէ հոս հասաւ։

ՇՈՓԵՆԱՒԱՐԻՐ

Օգոստ. 12էն Փիրինի Սամսուն Տրապիզոն, Գոնիա և Նավթոսիա։
» 18էն Սիրիասի, ուղ. Մարսիլիա։
Տեսնել ուղղակի Բարիզի հասնող։
Առաջին կարգի Քէն Փիրինի. Բ. կարգի 75 ֆրանք Ցուցանելիներու համար տես մեր տեսակն Թէք հանելի Գոնիոն ֆրանք։ 516 Ֆ. ՌԷՊՈՒԼ

ՔՈՒՆԱՐԴ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈՓԵՆԱՒԱՑԻՆ

Որ ամիսը երկու անգամ կը բաճի Լիվերբուլի եւ Արեւելից միջեւ

Անունը	Թոնս	Անունը	Թոնս
Իվերնիա	18900	Սիլվանիա	5598
Սաքսոնիա	18900	Քարթագինիա	4841
Լուսանիա	12950	Վերլա	3229
Լուսիտանիա	12950	Բաւլա	2945
Սուլթանիա	8845	Թրքիա	2936
Ուսպրիա	8128	Միրոնիա	2935
Եթրուրիա	8120	Ամարիա	2558
Սերվիա	7392	Ալէքսա	2181
Ուրանիա	7269	Եէրպալէկ	16 1

Դիմել առ ՅՕԼԻ Է ՍԻԿԷՐ

Joly et Seager

Մէյմանէքիլ խան, թիւ 6, 7, 8 Գալաթա, Քարա Մուսթաֆա փողոց։ 255

Արտանաւէր ԶԱՐԵՀ ԵՈՒՍՈՒՖԵԱՆ

ՖՈՐԹՈՒՆԷ ՏՐԻ ՊՈՒԱՍՈՆԻ

ԿՏՐՈՒԱԾ ՁԵՌՔԸ

ԱՆՄԵՌՈՒԿՆԵՐՈՒ ՓՈՒՆՋԸ

Ս.

—Ինչ հարկ խօսիլ այդ տխուր պատմութեան վրայ, բսաւ Վինեորի յուզուած ձայնով մը։ Ուրախութիւն կը զգայի ամուսնութիւնս քեզի ծանուցանելով, եւ յուսալով թէ մանակից պիտի ըլլաս իմ ուրախութեանս, մինչ դուն չարունակ կը խօսիս մարդու մը վրայ՝ որ բարեկամս եղաւ... զոր ես ալ պաշտպանեցի կարելի եղածին չափ... բայց ճշմարտութիւնը սա է որ չեմ մաղթեր անոր դարձը։

—Ներեցէք, գոչեց Մաքսիմ, խորապէս յուզուած իր սրտին եղած այս կոչէն։ Ես տխմար մըն եմ, մինչ դուն հազար անգամ տեսի կ'տրժես ինէ։ Կրո՞ղ, ինչո՞ւ կը զբաղիմ այդ մարդոցմով։ Ամէն ինչ լաւ է, երբ աղէկ վերջաւորութիւն կ'ունենայ. չատ գոհ եմ լսելով քեզ ամուսնութիւնդ Ալիսի հետ։ Ե՞րբ է հարսնիքը։

—Պ. Տորժէր փետրուարի սկիզբները ընել կ'ուզէ։

—Ըսել է ժամանակ պէտք չէ կորսնցնեմ, հարսանեկան նուէրս գնելու համար։ Քու պատուոյ սպասեակդ պիտի ըլլամ, եւ եթէ հարկ ըլլայ ապացուցանել թէ քու երջանկութեանդ վրայ կը հրրռուիմ, ինքզինքս կարող պիտի զգամ աղանդերին ատեն երգելու։

—Շնորհակալ եմ, պատասխանեց Վինեորի փղձկումով սեղմելով իր հուատարիմ ընկերոջ ձեռքը։ Քու բարեկամութեանդ վրայ բնաւ չեմ կասկածած։

—Այդդէս կը կարծեմ, գոչեց Մաքսիմ։ Հիմա ես կ'երթամ, ու քեզի խօսք կուտամ որ Պ. տը Ֆարնոէլի վրայ չպիտի խօսիմ ալ ետ։

Մաքսիմ անկեղծօրէն կը շարժէր, երբ Վինեորի կը խոստանար իր հակառակորդին վրայ չխօսիլ ա՛լ ետ։

Մաքի այն շարժունութեամբ, որ իր ամենափոքր թերութիւնն էր, Մաքսիմ պահ մը հաւատ ընծայած էր սենեկապանի մը եւ դրասենեակի սպասաւորի մը խօսքին, բայց արդէն իսկ ցաւ կը զգար զանոնք լրջօրէն նկատի առնելուն համար։ Ինքզինքը կը յանդիմանէր, իր լաւագոյն բարեկամը վշտացուցած ըլլալուն համար, անհաճոյ յիշատակներ արթնցնելով անոր մտքին մէջ, փոխանակ միասին հրճուելու ամուսնութեան մը վրայ՝ որուն նկատմամբ հուսանութիւն կը յայտնէր սրտանց։

Դիմ մեռց որ Ալիսի մօտ ելլէր, դարմանելու իր սխալները ու շնորհաւորելու անոր ըրած ընտրութիւնը, միեւնոյն ատեն ջերմ ներբող մը հիւսելու Վինեորի նկատմամբ։

Բայց խորհեցաւ թէ այդպէսով դէշ ծառայութիւն մը մատուցած պիտի ըլլար դեռ նոր նշանածի մը շահերուն։

Ալիս դեռ հաստատ չէր իր որոշումին վրայ, ուստի ձախող բան պիտի ըլլար առիթ մը տալ բացակային վրայ խօսելու, զոր մոռնալ կը ջանար մանկամարդ աղջիկը։

Շատ փորձարկութեան ենթարկելու չգար մանկամարդ աղջիկներու համակերպութիւնը, ու Մաքսիմ, խելացիօրէն շարժելով, ամիսէ մը ի վեր օրիորդ Ալիսի առջեւ խօսք չէր բացած Ռոպէր տը Ֆարնոէլի վրայ։

Մաքսիմ նաեւ խորհեցաւ թէ իր շնորհաւորութիւնները ընդունած ատեն՝ Ալիս պիտի մտարերէր Գոլոյոյ մտատրի մէջ կատարուած պատմ մը, եւ թէ այդ յիշատակը կրնար իւղ սրսկել հաղիւ մարած կրակին վրայ։

Մենց որ Ֆրիտլանտ պողոտան պէտք է երթայ։ Կոմսուհիին բնակարանը ներկայանալու սովորական ժամը անցած էր, ուրիշներու սրտի խնդիրներով զբաղած առտուընէ ի վեր, ատենը եկած կը համարէր իր սրտի խնդիրներով պարապելու։

Որովհետեւ կը զգար թէ իր սիրոը ընդհուպ պիտի բորբոքէր, եթէ նորէն տեսնէր կոմսուհին, բնաւ չէր փորձեր դիմադրել այն խորհրդաւոր հրապոյրին՝ որ զինքը կը յանկուցանէր դէպի այդ եղեկան կինը։

Մաքսիմ մօրեղբօրը տունէն դուրս ելաւ, երթալ իր սովորական այցելութիւնը տալու համար տոքթ. Վիլլակոսի. դռնապանին խցիկին առջեւէն անցնելով, տեսաւ որ ծառաներու խորհուրդին նիստը վերջացած էր։

Ժօսէֆ եւ Մալիքորն հեռացած էին, իսկ հայր Ֆուլրվան կը քնանար կրկաբանին քով։

Մաքսիմ ինքզինքը անմիտ նկատեց, կարեւորութիւն ընծայած ըլլալուն համար անոնց խօսքերուն. ու երդուելցնաւ որ բան մը չըսէ ծառաներուն, իրենց խօսակցութիւնը մտիկ ըրած ըլլալու տկարութիւնը չյայտնելու համար։

Նոյն իսկ աւելորդ համարեց տոքթ. Վիլլակոսի յայտնել անոնց տուած բացատրութիւնները Ժօրժէի միջադէպին նկատմամբ։

Այդ արիասիրտ տղուն վրայ կասկածիլ, անարդար եւ անհեթեթ բան մը կը նկատէր։ Դէշ գործ մը ըրած ըլլալ կը կարծէր, կրկնելով իր լսած չարակամ շաղակրատութիւնները, ինչպէս գաղափար յղացած էր սկզբան։

— Միմիայն կոմսուհիին որպիսութիւնը պիտի հարցնեմ տոքթ. Վիլլակոսի, կը խորհէր Մաքսիմ մտովի, Հոսման ծառուղիին վրայէն յառաջանալով։ Եթէ իմանամ որ Ժօրժէ ոտքի ելած է, մինչեւ Բարտինէ փողոցը կ'երթամ։ Իր մեծմայրը տակաւին չթոյլատրեց ինծի տեսնել զայն, բայց ի վերջոյ պիտի հաւանի, երբ Ժօրժէի հետ տեսնուիմ գլուխ գլխի, իր արկածը պատմել պիտի տամ։ Այդ տղան կը սիրէ զիս։ Բայց չեմ գիտեր ինչու համար, որովհետեւ բան մը չեմ ըրած իրեն։ Բայց իր սիրոյն ապացոյցները տուած է. գրաւ կը դնեմ որ ուրիշ եւ ոչ մէկուն ըսելիքը ինծի պիտի պատմէ։

Այս եւ ուրիշ կարգի մտածումներ, որոնք առնչութիւն չունէին Ժօրժէի հետ, զինքը մտաղրաղ ըրին մինչեւ այն վայրկեանը երբ հասաւ տիկին Նալթայի բնակարանի չգեղ վանդակապատին առջեւ։

Ծառաները հիմա կը ճանչնային այդ յարատեւ այցելուն, որ ամէն օր միւնոյն կերպով կ'ընդունուէր։

Ցաղթանդամ դռնապան մը Մաքսիմը կ'ընդունէր տան մուտքին վրայ. դանդակը կը հնչեցնէր ու սպասաւոր մը կուգար կ'առնէր Մաքսիմը, առաջնորդելով դեռնայարկի սրահներէն մէկը։

Գրեթէ իսկոյն ներս կը մտնէր, Մաքսիմի հետ կը խօսէր կոմսուհիին վիճակին վրայ, եւ յետոյ մինչեւ գաւթակ կ'առաջնորդէր զայն։

Տեսակցութիւնը հինգ վայրկեանէն աւելի չէր տեւեր, ու Մաքսիմ բակէն անցած ատեն, ծառաներու միայն կը հանդիպէր։

Ոչ ոք կուգար որպիսութիւնը հարցնելու հիւանդ կոմսուհիին, որով կը զբաղէր ամբողջ Բարիզ, երբ Գուլոյնը անտառը պտոյտի կ'ելլէր կամ թատրոն կ'երթար, իր պերճանքը ու գեղեցկութիւնը ցուցադրելու։

Իր բարեկամները այնպէս կը կարծէին թէ օդին ցրտութեան պատճառաւ կոմսուհին տաք երկիր մը գացած էր։

Մաքսիմ, այդ օրը, առաջին անգամ ըլլալով, զարմանքով նշմարեց թէ կառք մը կար դրան առջեւ։

—Ըսել է միայն ես կը խորհիմ կոմսուհիին վրայ, մրմնջեց Մաքսիմ, դիտելով այդ իշխանական բնակարանը, որուն շրջակայքը ամայի էին. անբնակ ըլլալու երեւոյթը ունէր։

Մնաց որ բնակարանին պահապանները աչալրջութեամբ կը հսկէին։

Պ. Տորժէր փողոցին մէջ հետիոտն երեւցածին կամ անոր կառքը կանգ առածին պէս, դռնապանը խցիկէն դուրս կ'ելլէր եւ կ'երթար փութկոտութեամբ բանալ դուռը։

(Շարունակելի)